

Fotorelacja

KARTKA Z KALENDARZA

Wspomnienia
prof. Kazimierza Sykuta
s. 18

NAUKA I LUDZIE

Porozumienie UMCS
o współpracy z Uniwersytetami
we Lwowie i Iwano-Frankiwsku
s. 29

ŻYCIE KULTURALNE

Wiosna w "Chatce Żaka"
s. 42

Fot. Konrad Cichon

Fot. Konrad Cichon

Fot. Konrad Cichon

Fot. Konrad Cichon

Drzwi Otwarte UMCS 2016

11 marca w trakcie Drzwi Otwartych w Akademickim Centrum Kultury „Chatka Żaka” oraz w innych budynkach dydaktycznych UMCS można było odwiedzić stoiska, na których poszczególne Wydziały, jednostki uniwersyteckie oraz organizacje studenckie zaprezentowały swoją ofertę oraz zasady rekrutacji. Odbyły się liczne pokazy chemiczne i fizyczne, warsztaty, spotkania, wystawy, koncerty i konkursy z atrakcyjnymi nagrodami.

Wydarzeniu towarzyszyły wydziałowe spotkania pracowników naukowych i studentów z młodzieżą szkolną.

Fot. Konrad Cichon

Fot. Michał Piłat

Fot. Konrad Cichon

Fot. Tomasz Brzozowski

Fot. Konrad Cichon

Fot. Paweł Jusym

Fot. Konrad Cichon

Fot. Konrad Cichon

Fot. Marek Kobzar

Fot. Konrad Cichon

Fot. Konrad Cichon

Spis treści

WYDARZENIA

- 4 : Z życia Uczelni
- 14 : Na Wydziałach

KARTKA Z KALENDARZA

- 18 : Wspomnienia prof. Kazimierza Sykuta

NAUKA I LUDZIE

- 26 : Badania w Afryce
- 27 : Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Środowisko przyrodnicze i społeczne Roztocza – stan i perspektywy polsko-ukraińskich badań bilateralnych”
- 28 : Relacja z Targów „Edukacja i Kariera 2016”
- 29 : Porozumienie o współpracy UMCS z Uniwersytetami we Lwowie i Iwano-Frankiwsku
- 30 : „Świat w polskich mediach”
- 31 : V Forum Dyrektorów Szkół Średnich i przedstawiciele Kuratorium Oświaty z Ukrainy
- 31 : UMCS na Targach Edukacyjnych „Futuralia” w Lizbonie
- 32 : Wizyta delegacji Katedry Rachunkowości i Analizy Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” na Wydziale Ekonomicznym UMCS
- 32 : II edycja konkursu Medi@sfery zakończona

SPRAWY STUDENCKIE

- 33 : III edycja Nocnych Korków z WOS-u
- 33 : Relacja z debaty „Modele uczestnictwa we współczesnej kulturze”

- 33 : Drzwi Otwarte UMCS na Wydziale Ekonomicznym
- 34 : XLIV Środowiskowy Konkurs Krasomówczy
- 35 : Drzwi Otwarte w Instytucie Filologii Słowiańskiej
- 35 : V Konkurs Języka Rosyjskiego „Znam i lubię język rosyjski”
- 36 : Amatorzy Antyku w Belgii
- 37 : Sukces studentów z Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS
- 37 : Z Lublina do Buriacji i nad Bajkał
- 38 : Wyjazd studentów na Międzynarodowe Targi Turystyczne w Berlinie
- 38 : Konkurs Biochemiczny
- 39 : Konkurs młodych dyrygentów w Bydgoszczy
- 39 : XLVII Olimpiada Języka Rosyjskiego

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

- 40 : Najnowsza książka poświęcona Ewangelicyzmowi reformowanemu w I RP
- 40 : Akcentowa „Biblioteka Siedemsetlecia”

ŻYCIE KULTURALNE

- 42 : Wiosna w „Chatce Żaka”
- 43 : Pasja holograficzna. „Passione Christi” XXI wieku
- 44 : Printon – kilka słów o współczesnej grafice artystycznej
- 44 : Prestiżowy projekt solistów i kameralistów z Wydziału Artystycznego UMCS
- 45 : Miesiąc Grafiki Łódzkiej w Lublinie
- 46 : Koncert grupy Oldbreakout

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1312, 20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19
e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Agnieszka Gałczyńska, Marcin Gołębiowski, Ewa Kawańko-Marczuk (redaktor naczelny), Marta Kostrzewa (redaktor wydania)

Współpracownicy: Monika Gabryś-Sławińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Konrad Koperwas, Eliza Kosieradzka, Wiaczesław Kostko, Beata Kozłowska, Urszula

Lewartowicz, Piotr Majewski, Monika Mielko-Remiszewska, Przemysław Mroczek, Aneta Okuń, Monika Pańczyk, Sylwia Skotnicka, Krzysztof Trojnar, Iwona Wieleba

Okładka: Wiosna w Ogrodzie Botanicznym UMCS, fot. Agnieszka Rybczak / Grupa Fotografów Lubelskich

Druk: Multipress

Nakład: 630 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, dtp@academicon.pl, <http://dtp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Fot. Bartosz Prohl

Wizyta przedstawicieli Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

1 marca w Sali Senatu UMCS odbyło się spotkanie przedstawicieli władz rektorskich, dziekańskich i kadry naukowej zajmującej się przedsiębiorczością, z przedstawicielami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Spotkanie było częścią serii krajowych badań prowadzonych w Unii Europejskiej, realizowanych przez OECD wspólnie z Komisją Europejską. Tego dnia zaprezentowany został także projekt „HEInnovate”, dedykowany szkołom wyższymi, realizowany przez Komisję Europejską i Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Jego Partnerami w Polsce są: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Polska Komisja Akredytacyjna (PKA). Celem „HEInnovate” jest zwiększenie świadomości na temat korzyści płynących z promowania i wspierania przedsiębiorczości oraz innowacji w szkolnictwie wyższym, a także badania postępów na polskich uczelniach (ISW) w kierunku rozwoju przedsiębiorczości. Projekt skupia się na kwestiach takich jak wsparcie dla absolwentów i pracowników w rozpoczęciu działalności gospodarczej, rozwoju idei przedsiębiorczości wśród studentów, wymiany wiedzy pomiędzy uczelniami a podmiotami pozaukładowymi i komercjalizacji badań naukowych.

W ramach projektu powstało także darmowe narzędzie samooceny dla wszystkich typów uczelni pod nazwą HEInnovate. Pozwala ono ocenić uczelnię przy użyciu szeregu stwierdzeń odnoszących się do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym zarządzania, personelu i powiązania z biznesem.

HEInnovate obejmuje określone obszary samooceny: przywództwo i zarządzanie; organizacja: finansowanie, zasoby ludzkie i inicjatywy; nauczanie przedsiębiorczości; przygotowanie i wspieranie przedsiębiorców; wymiana wiedzy i współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym; internacjonalizacja Uczelni; wpływ programu przedsiębiorczości.

Z ŻYCIA

Kalendarium władz rektorskich

01.03

– prorektor B. Hlibowicka-Węglarz wzięła udział w spotkaniu z przedstawicielami komisji OECD, HEInnovate, poświęconemu promowaniu przedsiębiorczych instytucji szkolnictwa wyższego w Europie. Spotkanie miało miejsce w Sali Senatu UMCS. Uczestniczyła także w spotkaniu „Między Freta a Platonem. Bitwa o kulturę o Marii Skłodowskiej-Curie” w Teatrze Starym.

03-04.03

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w uroczystościach jubileuszowych z okazji 5-lecia Narodowego Centrum Nauki w Krakowie. Wzięła udział w spotkaniach w Uniwersytecie Jagiellońskim, uwieńczonych uroczystą Galą w Teatrze Słowackiego.

04.03

– prorektor B. Hlibowicka-Węglarz wzięła udział w spotkaniu z Hugo Mesquito, reprezentantem regionalnym firmy Jeronimo Martins w sprawie podziękowania za stypendium dla najlepszego portugalskiego studenta UMCS w Zakopanem.

05-07.03

– prorektor U. Bobryk złożyła wizytę studentom uczestniczącym w Zimowisku UMCS w Zakopanem.

09.03

– rektor S. Michałowski, prorektor B. Hlibowicka-Węglarz oraz prorektor A. Bereza wzięli udział w spotkaniu „Lublin oczami młodych planistów” w Inkubatorze Medial-

no-Artystycznym, gdzie zaprezentowane zostały prace dyplomowe absolwentów Gospodarki Przestrzennej UMCS.

11.03

– rektor S. Michałowski zainaugurował Drzwi Otwarte UMCS. Wręczał również statuetki najlepszym drużynom sportowym, które wzięły udział w Rozgrywkach Sportowych o Puchar JM Rektora UMCS. Zawody zostały zorganizowane w Centrum Kultury Fizycznej UMCS.

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w Drzwiach Otwartych UMCS, w otwarciu uroczystości, w spotkaniu z Dziekanami w Inkubatorze Medialno-Artystycznym ACK „Chatka Żaka”, wręczała również nagrody w Rozgrywkach Sportowych o Puchar JM Rektora UMCS. Wzięła też udział w posiedzeniu Rady Kultury Miasta Lublin.

– prorektor B. Hlibowicka-Węglarz uczestniczyła w Drzwiach Otwartych UMCS, otworzyła konkurs „The Faces of America”, zorganizowany przez Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych oraz Centrum Promocji UMCS.

– prorektor A. Bereza uczestniczył w otwarciu Drzwi Otwartych UMCS. Wziął również udział w uroczystym wręczeniu statuetki „Kryształowego Serca Radcy Prawnego” radcom prawnym i aplikantom, którzy w sposób szczególny poświęcili swój czas na pomoc prawną *pro bono* osobom potrzebującym. Uroczystość odbyła się w hotelu „Novotel” w Warszawie.

14.03

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w uroczystości wręczenia li-

UCZELNI

Opracowanie: Redakcja

Lublin oczami młodych planistów

stów gratulacyjnych studentom i doktorantom z UMCS, będących stypendystami „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów”, realizowanego przez Miasto Lublin. Uroczystość miała miejsce w Trybunale Koronnym.

– rektor S. Michałowski, prorektor B. Hlibowicka-Węglarz oraz prorektor A. Bereza uczestniczyli w spotkaniu z Jarosławem Gowinem, Wiceprezesem Rady Ministrów, Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Spotkanie odbyło się w Sali posiedzeń Senatu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

15-17.03

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w Targach Edukacyjnych Futuralia w Portugalii (Lisbona), gdzie Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej miał swój udział w stoisku programu „Study in Poland”, prezentując oferty polskiego szkolnictwa wyższego. Wzięła także udział w spotkaniu w Ambasadzie, na zaproszenie Ambasadora, prof. Bronisława Misztala.

16.03

– prorektor B. Hlibowicka-Węglarz podpisała porozumienie na Politechnice Lubelskiej ws. wsparcia dla wybitnie zdolnego 8-latkę Kamila Wrońskiego (UMCS, Politechnika Lubelska, Szkoła Podstawowa 21 w Lublinie oraz Kuratorium).

– prorektor A. Bereza wzięła udział w spotkaniu wielkanocnym, które odbyło się w Komendzie Wojewódzkiej Policji. Uczestniczył także w Gali Finałowej Programu „Studia z Przyszłością”, która odbyła się w Sali Ba-

lowej Pałacu Tyszkiewiczów w Warszawie.

18.03

– prorektor B. Hlibowicka-Węglarz i prorektor A. Bereza wzięli udział w Drzwiach Otwartych Wydziału Zamiejscowego UMCS w Puławach.

20-22.03

– prorektor U. Bobryk odbyła wizytę na Ukrainie, odwiedziła Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki oraz Przykarpaccy Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku. Delegacja (w składzie: prof. dr hab. Urszula Bobryk, Prorektor ds. Studenckich, prof. dr hab. Grzegorz Janusz, Dziekan Wydziału Politologii ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą, prof. dr hab. Walenty Baluk, Dyrektor Centrum Europy Wschodniej oraz prof. dr hab. Wojtek Sokół i dr hab. Beata Surmacz) przeprowadziła rozmowy w zakresie realizowania międzyuczelnianych umów ramowych, uzgodniła kierunki i zakres dalszej współpracy oraz podpisała nowe porozumienia.

21.03

– prorektor A. Bereza wzięła udział w spotkaniu wielkanocnym, które miało miejsce w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie.

23.03

– prorektor A. Bereza wzięła udział w posiedzeniu Komitetu Honorowego Obchodów Święta 3 Maja – 225. Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Posiedzenie odbyło się w siedzibie Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie.

9 marca w Inkubatorze Medialno-Artystycznym UMCS odbyła się prezentacja dyplomowych prac inżynierskich obronionych na kierunku Gospodarka przestrzenna w 2016 r. Uczestnicy wydarzenia mogli dowiedzieć się, jaki potencjał widzą w Lublinie młodzi planiści, a także zobaczyć, jak może zmienić się nasze miasto.

W programie spotkania przewidziano prezentację i dyskusję wokół projektów inżynierskich oraz oficjalne przekazanie prac Prezydentowi Miasta Lublin – dr. Krzysztofowi Żukowi. Wydarzenie było jednocześnie inauguracją wystawy dyplomów Absolwentów Gospodarki Przestrzennej UMCS.

Wybrane projekty przedstawiają, jakie pomysły na Lublin mają młodzi planiści i jak może rozwijać się nasze miasto. Prace poruszają ciekawe zagadnienia planistyczne i urbanistyczne – dotyczą wielu niezagospodarowanych obszarów miasta. Wśród nich znajdują się ciekawe autorskie pomysły na: rozwój komunikacji trolejbusowej w Lublinie, Rewitalizację Żmigrodu, Dolinę Bystrzycy, Marinę nad Zalewem Zemborzyckim, Rewitalizację Bronowic, Górki Czechowskie, Miasteczko Akademickie UMCS, Dolinę Czerniejówki.

Stypendyści Miasta Lublina

Fot. Maciej Proszka

14 marca w Trybunale Koronnym odbyła się uroczystość, podczas której 10 studentów i 8 doktorantów UMCS odebrało z rąk Wiceprezydenta Lublina Krzysztofa Komorskiego listy gratulacyjne, informujące o przyznaniu stypendium UM Lublin. Podczas

Fot. Maciej Proszuch

• Stypendyści po wręczeniu dyplomów

uroczystości władze rektorskie Uniwersytetu reprezentowała prof. Urszula Bobryk, Prorektor ds. Studenckich.

Łącznie, z Miejskiego Programu Stypendialnego wsparcie otrzyma 52 studentów i 30 doktorantów. Warunkiem otrzymania świadczenia było wykazanie działalności artystycznej i naukowej, która służy rozwojowi nauki, Lublina i Lubelszczyzny

Lista nagrodzonych studentów: Joanna Borowska, Diana Czyrka-Wietrzyk, Małgorzata Klimkowska, Małgorzata Pawlak, Damian Podoba, Katarzyna Sienkiewicz, Marlena Stradomska, Kamil Sypek, Justyna Wójcik, Karolina Zoszak. Nagrodzeni doktoranci: Anna Bartnik, Joanna Bednarska, Marzena Cejner, Olga Kielak, Aleksandra Kołtun, Urszula Krzyżanowska, Karolina Kuśmirek, Diana Rymuszka.

Program „Maluch” – nabór do żłobka

W ministerialnym programie „Maluch” podmiot zewnętrzny, z którym UMCS podpisał umowę o współpracy (Żłobek Maluch.Net), uzyskał dofinansowanie na prowadzenie instytucji opieki nad dziećmi studentów, doktorantów oraz osób zatrudnionych przez Uczelnię. Trwa rekrutacja do nowo utworzonego żłobka mieszczącego się w budynku przy ul. Langiewicza 16, czyli na terenie miasteczka akademickiego. Nabór prowadzony jest poprzez formularz rejestracyjny dostępny na stronie: www.maluch.net.

Rekrutacja skierowana jest w pierwszej kolejności do dzieci studentów, doktorantów i pracowników Uczelni, które mają od 6 miesięcy do 3 roku życia. Zostanie utworzonych 28 miejsc.

Maluch to program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Nowe kierunki studiów w roku akademickim

W tegorocznej ofercie edukacyjnej Uniwersytetu pojawiły się nowe kierunki studiów: Agrochemia, 3,5-letnie studia inżynierskie, stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym, prowadzone na Wydziale Zamiejscowym UMCS w Puławach; Analityka gospodarcza, studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym, prowadzone na Wydziale Ekonomicznym; Architektura informacji, studia stacjonarne I stopnia, prowadzone przez Wydział Humanistyczny; Geoinformatyka, studia stacjonarne II stopnia, prowadzone wspólnie przez Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej oraz Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki; Logistyka, studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym, prowadzone na Wydziale Ekonomicznym; Społeczeństwo informacyjne, międzyobszarowe studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne, prowadzone wspólnie przez Wydział Politologii i Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki.

Agrochemia

Kierunek unikatowy w obszarze południowo-wschodniej Polski, a z punktu widzenia zasobów kadrowych, lokalowych i materialnych – Wydział Zamiejscowy UMCS w Puławach to idealne miejsce do prowadzenia tych studiów. Agrochemia łączy w sobie wiedzę przyrodniczą z rolniczymi aspektami działalności człowieka. Podejmując kształ-

cenie na tym kierunku studenci nauczą się rozumienia współczesnego świata w odniesieniu do zapotrzebowania na żywność oraz funkcjonowania rynku rolnego i polityki rolnej. W ramach kierunku do wyboru są dwie specjalności: Doradztwo rolnicze i zawodowe oraz Ekonomika przemysłu gospodarczego.

Analityka gospodarcza

Jest to kierunek studiów, mający na celu kształcenie kadr dla nowoczesnego społeczeństwa i gospodarki, stawiających rosnące wymagania w zakresie przetwarzania i analizy informacji. Absolwenci tego kierunku zdobędą praktyczne umiejętności wykorzystania nowoczesnych ilościowych metod analitycznych w biznesie – w szczególności opierających się na oprogramowaniu i narzędziach informatycznych.

Studia z zakresu analityki gospodarczej mają charakter interdyscyplinarny, łączący dorobek różnych dziedzin nauki. W ramach studiów realizowane są zagadnienia ekonomiczne, matematyczne, informatyczne, prawne, odwołujące się do bieżącej analizy otoczenia gospodarczego, gromadzenia dużych zbiorów danych i wyciągania rekomendacji biznesowych.

Architektura informacji

Program kierunku Architektura informacji będzie opierał się przede wszystkim na praktycznych aspektach dotyczących tworzenia, przetwarzania i zarządzania zasobami informacyjnymi (IRM –

Szafirowe Paragrafy rozdane!

Już po raz piąty odbył się finał Ogólnopolskiego Konkursu z Publicznego Prawa Gospodarczego „Szafirowe Paragrafy”.

Wyniki zmagania 15 studentów, wyłonionych w pierwszym etapie Konkursu, zostały ogłoszone podczas uroczystej Gali Finałowej,

w ofercie UMCS

2016/2017

Information Resource Management). Kierunek otwiera drogę do poznania cyfrowego świata, zrozumienia postępującego procesu wirtualizacji rzeczywistości, uczy jak trafnie rozpoznawać, definiować, analizować i prognozować procesy oraz zjawiska zachodzące we współczesnym społeczeństwie i gospodarce, zarówno w przestrzeni realnej, jak i wirtualnej. Program jest zgodny ze strategią rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz wpisuje się w projekty realizowane w ramach innowacyjnej gospodarki (np. Polska Cyfrowa, Digitalizacja Dziedzictwa Kulturowego).

Geoinformatyka

Geoinformatyka to dyscyplina leżąca na pograniczu informatyki i nauk geograficznych, zajmująca się stosowaniem narzędzi informatycznych do badania zjawisk w ich aspekcie przestrzennym. Odgrywa szczególną rolę w naukach o Ziemi, z których w dużej mierze czerpie inspiracje i dostarcza ważnych narzędzi do badań środowiska geograficznego. Kluczową rolę w tej dyscyplinie ogrywają Systemy Informacji Geograficznej (GIS) oraz powiązane z nimi systemy bazodanowe i informatyczne, dzięki którym możliwe jest pozyskiwanie, przetwarzanie, analizowanie i udostępnianie informacji przestrzennej. W Polsce i w Europie istnieje bardzo duże zapotrzebowanie na specjalistów w tym zakresie.

Są to studia międzyobszarowe, łączące nauki o Ziemi, nauki ścisłe oraz

bazujące na warsztacie metodycznym geografii i informatyki.

Logistyka

Logistyka jest kierunkiem studiów, którego głównym celem jest przekazanie zaawansowanej wiedzy na temat nowoczesnych metod i narzędzi analitycznych, mających zastosowanie w biznesie, w szczególności w branży TSL oraz branżach opierających się na wykorzystaniu oprogramowania i narzędzi informatycznych. Studia skupiają się na wykształceniu praktycznych umiejętności samodzielnego prowadzenia analiz w procesach gospodarczych (w szczególności z wykorzystaniem narzędzi i systemów informatycznych), oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów gospodarczych.

Społeczeństwo informacyjne

Kształcenie na kierunku Społeczeństwo informacyjne opierać się będzie na poznawaniu obszaru nauk społecznych oraz ścisłych. Istotną będzie tu grupa zajęć o profilu społeczno-humanistycznym, a także zajęcia praktyczne dotyczące kompetencji technologicznych, związanych z przedsiębiorczością, zarządzaniem i organizacją projektów. W ramach tego kierunku będą rozwijane kompetencje związane ze specjalistycznym wykorzystaniem nowoczesnych technologii informatycznych.

Biuro Promocji UMCS

która odbyła się 14 marca w Sali Widowiskowej Inkubatora Medialno-Artystycznego UMCS. Najlepsi z najlepszych otrzymali dyplomy, statuetki „Szafirowych Paragrafów”, nagrody rzeczowe oraz płatne praktyki w Kancelarii Prawnej Filipek&Kamiński.

Swoją obecnością Galę uświetniło wielu wspaniałych gości, a czas umiłały występy zaproszonych artystów.

Konkurs został zorganizowany przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Lublin we współpracy z Kancelarią Prawną Filipek&Kamiński sp.k. oraz Kate-

Fot. AZS UMCS

Kołosieńska i Brzostek z kwalifikacją olimpijską

Zyciowy sukces polskiej pary na turnieju World Tour rangi Grand Slam w siatkówce plażowej w Rio de Janeiro! Studentki naszego Uniwersytetu, Kinga Kołosińska i Monika Brzostek – jako pierwsza żeńska para w historii – zakwalifikowały się do turnieju olimpijskiego.

Turniej w Rio był próbą generalną przed sierpniowy igrzyskami. Wielką niespodziankę sprawiły rozstawione z numerem 12. zawodniczki AZS UMCS TPS Lublin. W półfinale pokonały 2:1 szwajcarską parę Isabelle Forrer i Anouk Verge-Depre. Dzień później spotkały się w finale z Amerykankami – Kerri Walsh Jennings (trzykrotną mistrzynią olimpijską) i April Ross. W dwusetowym pojedynku nie udało im się jednak objąć prowadzenia i mecz zakończył się zwycięstwem duetu z Ameryki.

Wynik spotkania finałowego World Tour w Rio: Kołosińska / Brzostek (Polska, 12) – Walsh Jennings / Ross (USA, 8) 0:2 (15:21, 13:21).

Piotr Rejmer/AZS Lublin

Fot. Barbara Proń

• Nagrodzeni uczestnicy Konkursu

Poznaj

Fot. Barbara Profil

drą Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji UMCS.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Krajowa Izba Gospodarcza, Starosta Powiatowy w Lublinie, Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL – ks. dr hab. Piotr Stanisław, prof. KUL, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS – prof. dr hab. Anna Przyborska-Klimczak, Prezes Pracodawców Ziemi Lubelskiej – Zbigniew Kmicic, Prezydent Miasta Lublin – dr Krzysztof Żuk, Europeuseł Krzysztof Hetman, Izba Komornicza w Lublinie, Starosta Powiatowy w Lublinie – Paweł Pikula oraz Marszałek Województwa Lubelskiego – Sławomir Sosnowski. ●

Fot. Materiały organizatorów Programu Certyfikacji

Chemia techniczna, Geoinformatyka oraz Udostępnianie kultury i sztuki osobom niepełnosprawnym z Certyfikatem „Studia z Przyszłością”!

Komisja Certyfikacyjna Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Akredytacyjnego „Studia z Przyszłością” przyznała Certyfikat i Znak Jakości „Studia z Przyszłością” kierunkom: Chemia techniczna (studia I stopnia), kierunek prowadzony przez Wydział Zamiejscowy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Puławach; Geoinformatyka (studia I stopnia), kierunek prowadzony przez Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej; Udostępnianie kultury i sztuki osobom niepełnosprawnym (studia podyplomowe), kierunek prowadzony przez Wydział Artystyczny.

Azotowych „Puławy”. Główne cele studiów na kierunku Chemia techniczna to przekazanie kompleksowej wiedzy z matematyki, fizyki i chemii, ze szczególnym uwzględnieniem chemii ogólnej i nieorganicznej, klasycznej analizy jakościowej, obliczeń inżynierskich, podstaw rysunku technicznego, chemii analitycznej, fizycznej, organicznej oraz z krystalografii.

Oferowana jest duża liczba praktyk zawodowych, m.in. w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy”, Spółka Akcyjna, Instytucie Nowych Syntez Chemicznych, Instytucie Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytucie Badawczym czy w Instytucie Ogrodnictwa Oddziale Pszczelnictwa w Puławach.

W procesie rekrutacji brane będą pod uwagę wyniki matury z chemii oraz jednego z przedmiotów spośród: biologii, fizyki i astronomii, fizyki, informatyki, matematyki.

Chemia techniczna

PUŁAWY

Studia I stopnia o profilu praktycznym, stacjonarne i niestacjonarne, prowadzone na Wydziale Zamiejscowym UMCS w Puławach pod patronatem Zakładów

Geoinformatyka

Studia I stopnia o profilu praktycznym, stacjonarne, prowadzone na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodar-

Fot. Barbara Profil

Fot. Barbara Profil

„Studia z Przyszłością”!

ki Przestrzennej. Geoinformatyka to dyscyplina zajmująca się stosowaniem informatyki w naukach o Ziemi oraz aplikacjach (Leksykon PTiP). Jej głównym celem jest pozyskiwanie, przetwarzanie, gromadzenie, analizowanie i udostępnianie informacji przestrzennej, realizowane za pomocą Systemów Informacji Geograficznej (GIS – Geographic Information Systems) i innych systemów informatycznych.

Podstawowym celem kierunku tych studiów jest kształcenie specjalistów w zakresie projektowania, wdrażania, administrowania i użytkowania Systemów Informacji Geograficznej. Są to studia interdyscyplinarne (międzyobszarowe), łączące wiedzę teoretyczną z umiejętnościami praktycznymi. Program studiów zaprojektowany został wspólnie przez Wydziały Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej oraz Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS, z myślą o dynamicznie rozwijającym się segmencie rynku pracy w tym obszarze. Obecnie bardzo duże jest zapotrzebowanie na interdyscyplinarnych specjalistów, łączących wiedzę geograficzną z informatyczną. Obserwując rynek pracy, można stwierdzić, że dysponując przygotowaniem z zakresu geoinformatyki można bez trudu znaleźć ciekawą i dobrze płatną pracę, zarówno w sektorze prywatnym, jak i w administracji państwowej. W procesie rekrutacji brane pod uwagę będą wyniki matury z następujących przedmiotów: geografia lub matematyka, oraz jeden z jednego przedmiotu spośród informatyki, fizyki i astronomii, fizyki, języka obcego nowożytnego.

Udostępnianie kultury i sztuki osobom niepełnosprawnym

Studia podyplomowe „Udostępnianie kultury i sztuki osobom niepeł-

nosprawnym” mają charakter innowacyjny. Jest to pionierski kierunek studiów podyplomowych w Polsce, zajmujący się kompleksowo zagadnieniami z zakresu planowania i wdrażania dostępności kultury i sztuki dla osób niepełnosprawnych.

Uczestnicy studiów będą mieli okazję poznać specyfikę poszczególnych niepełnosprawności, a także możliwości dostosowania sztuki do potrzeb odmiennej recepcji sensorycznej. Studenci będą mogli również przekonać się, że poprzez wprowadzenie programów edukacyjnych możliwe jest zrealizowanie idei szerokiego dostępu do kultury i sztuki poprzez likwidację barier architektonicznych, poznawczych i mentalnych, umożliwiając aktywny udział w odbiorze sztuki osobom z dysfunkcjami wzroku, słuchu i ruchu, także niepełnosprawnym intelektualnie, z Zespołem Aspergera i autyzmem.

Program studiów uwzględni wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w przeciągu ostatnich lat na temat dostępności sztuki dla osób niepełnosprawnych, a także wyniki badań stanu edukacji muzealnej w Polsce prowadzonych przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Dzięki temu udało się zidentyfikować potrzeby instytucji kultury w zakresie obsługi niepełnosprawnych gości.

Program kształcenia zapewni stały rozwój studentom poprzez uczestniczenie w zajęciach, które będą wskazywały nowe kierunki w zakresie udostępniania sztuki osobom niepełnosprawnym, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk pracowników instytucji kultury, realizację pracowni dyplomowej w partnerskich instytucjach kultury w Polsce, a także odbywaniu praktyk w instytucjach kultury z udziałem osób niepełnosprawnych.

Ponadto studenci nabędą umiejętności w zakresie komunikacji z osobami z dysfunkcjami słuchu i wzroku, tj.: Alfabet Lorma, Polski język migowy, system Językowo-Migowy, Fonogesty, Alfabet Brailla, a także Audiodeskrypcja, która jest językowym sposobem przybliżania osobom niewidomym wiedzy o świecie.

Wśród wykwalifikowanych wykładowców są specjaliści w zakresie pracy z osobami dotkniętymi różnymi dysfunkcjami, część kadry stanowią również wykładowcy niepełnosprawni.

Organizując studia podyplomowe w zakresie „Udostępniania kultury i sztuki osobom niepełnosprawnym”, Wydział Artystyczny zapewnia dostęp do profesjonalnego zaplecza warsztatowego (m.in. pracownie malarskie, rysunkowe, informatyczne). Dodatkowo, w miarę potrzeb może zostać zorganizowany egzamin certyfikacyjny w zakresie komunikacji z osobami z dysfunkcjami słuchu i wzroku (wszystkimi wymienionymi metodami komunikacji) w stopniu podstawowym, potwierdzone zaświadczeniami wydanymi przez uprawnione do tego organizacje pozarządowe, tj.: Stowarzyszenie Kulturalno-Sportowe Nieślyszących Surdostal w Stalowej Woli, Towarzystwo Tłumaczy i Wykładowców Języka Migowego „Gest” w Poznaniu, Fundację Kultura Bez Barrier w Warszawie.

Biuro Promocji UMCS

Fot. Grzegorz Smyk

Komunikat z posiedzenia Senatu UMCS z dnia 23 marca 2016 r.

Obrodam Senatu przewodniczył Rektor UMCS, prof. dr hab. Stanisław Michałowski. Posiedzenie rozpoczęło się od uczczenia chwilą ciszy pamięci zmarłych: prof. Beaty Dąbrowskiej, mgr. Franciszka Piątkowskiego, ofiar zamachów w Brukseli.

Następnie Rektor UMCS złożył gratulacje: dr. hab. Robertowi Litwińskiemu, prof. nadzw., prof. dr. hab. Jerzemu Węclawskiemu, prof. dr hab. Teresie Jakubowicz, prof. dr. hab. Stanisławowi Chibowskiemu i dr. hab. Andrzejowi Stępnikowi, prof. nadzw. z okazji jubileuszu pracy zawodowej.

W dalszej kolejności przedstawiono informację o wyniku wyborów uzupełniających do Senatu UMCS w grupie przedstawicieli studentów i doktorantów. W związku z rezygnacją studentki Marty Sykular, powołano nowego Senatora: p. Agatę Lipińską.

Kolejnym punktem porządku obrad było przedstawienie przez Rektora UMCS informacji na temat działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Dotyczyła ona m.in.: Drzwi Otwartych UMCS, które w Lublinie odbyły się 11 marca, a na Wydziale Zamiejscowym UMCS w Puławach – 18 marca. Oba wydarzenia spotkały się z dużym zainteresowaniem potencjalnych kandydatów na studia; wypłaconych pracownikom tzw. „13 pensji”; spotkania rektorów lubelskich uczelni z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego dr. Jarosławem Gowinem; wizyty u Wiceministra prof. Aleksandra Bobko, w sprawie ujęcia na mapie drogowej ECOTECH-COMPLEX; otrzymanych certyfikatów „Studia z Przyszłością” dla następujących kierunków studiów: Chemia techniczna, studia I stopnia, prowadzone przez Wydział Zamiejscowy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Puławach, Geoinformatyka, studia I stopnia, kierunek prowadzony przez Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, Udostępnianie kultury i sztuki osobom niepełnosprawnym, studia podyplomowe, prowadzone przez Wydział Artystyczny; spotkania z Hugo Mesquita, Dyrektorem w Jeronimo

Martins Poland; wizyty delegacji UMCS we Lwowie i Iwano-Frankiwsku w sprawie podwójnych dyplomów; programu tegorocznego „Kozienaliów” przygotowanego przez Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów; kawiarni „Le’Żak”, otwartej w ACK UMCS „Chatka Żaka”; zakończonej rundy zasadniczej Tauron Basket Ligii Kobiet, w której Pszczółki zajęły 6. miejsce i rozpoczynającej się fazy play-off, w której spotkają się ze Ślęzą Wrocław; awansu do igrzysk olimpijskich w Rio de Janeiro, uzyskanego przez Kingę Kołosińską i Monikę Brzostek oraz lekkoatletę Rafała Fedaczyńskiego.

W kolejnym punkcie porządku obrad Senatorowie podjęli Uchwały w sprawie utworzenia nowych kierunków studiów od roku akademickiego 2016/2017: Geoinformatyki oraz Architektury informacji.

Następnie Senat UMCS przyjął Uchwały w sprawie określenia efektów kształcenia nowotworzonych kierunków studiów oraz zmienił Uchwałę w sprawie zasad przyjęć na I rok studiów jednolitych magisterskich, pierwszego oraz drugiego stopnia w roku akademickim 2016/2017.

Senat UMCS przyjął także Uchwały w sprawie likwidacji następujących kierunków studiów: Międzykierunkowe indywidualne studia humanistyczne, Informatologia stosowana na Wydziale Humanistycznym, Studia historyczno-dyplomatyczne na Wydziale Humanistycznym, Polityka spraw publicznych na Wydziale Politologii.

W punkcie dotyczącym interpelacji i wolnych wniosków prof. dr hab. Andrzej Kidyba zgłosił propozycję przeanalizowania treści Zarządzenia Rektora UMCS nr 103/2013, dotyczącego możliwości przenoszenia środków finansowych ze studiów podyplomowych na następny rok kalendarzowy.

Po przyjęciu protokołu z dnia 24 lutego 2016 r., kończąc posiedzenie Senatu, Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski złożył życzenia świąteczne.

Aneta Adamska
Rzecznik prasowy

UMCS podpisał porozumienie z Legią Akademicką

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, reprezentowany przez Rektora prof. Stanisława Michałowskiego, podpisał porozumienie o współpracy z Legią Akademicką, reprezentowaną przez Prezesa, Karola Wojtaszka.

Działalność LA można określić trzema kategoriami aktywności: działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego,

edukacja obronna społeczeństwa, a także promowanie postaw patriotyczno-obywatelskich.

LA nie stara się swoimi działaniami zastąpić służb mundurowych, Sił Zbrojnych RP – przeciwnie, efektem pracy Legii Akademickiej jest zapewnienie wsparcia dla ich działań poprzez przygotowywanie fizyczne i psychiczne osób wyposażonych w konkretną wiedzę i umiejętności

Fot. Bartosz Prohl

• Podpisanie porozumienia pomiędzy Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Legią Akademicką

Fot. Marek Wójciewicz

oraz doświadczenie w pracy zespołowej, w strukturach zhierarchizowanych, w warunkach podległości służbowej. Stowarzyszenie w swojej działalności kieruje się zasadami apolityczności i transparentności.

Podpisane porozumienie ma na celu nawiązanie współpracy w zakresie zwiększania kompetencji studentów Uniwersytetu dot. statutowych działań Legii, w szczególności poprzez ich uczestniczenie w szkoleniach proobronnych. LA zobowiązała się także powołać przy Uniwersytecie swój Oddział Terenowy, który stanie się podstawą do realizacji ustaleń zawartych w umowie, w tym działań szkoleniowo-wychowawczych. Wydziałem koordynującym współpracę między Legią Akademicką a Uniwersytetem będzie Wydział Politologii UMCS.

Jak zauważył podczas spotkania Dziekan Wydziału Politologii, prof. Grzegorz Janusz: „Fakt nawiązania współpracy między Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej a Legią Akademicką przyjmujemy z ogromną satysfakcją, zwłaszcza, że to Wydział Politologii jest jednostką, z którą wiąże swe funkcjonowanie Legia Akademicka na naszym Uniwersytecie. Głównym obszarem działalności LA są szkolenia organizowane w jednostkach Wojska Polskiego i prowadzone przez wojskowych instruktorów. Aktywne zaangażowanie się w działalność Legii Akademickiej umożliwi zatem naszym studentom, zwłaszcza na kierunku bezpieczeństwo narodowe, pozyskanie wiedzy i umiejętności związanych z obronnością, takich jak: taktyka, ratownictwo pola walki, łączność, strzelectwo”.

Podczas spotkania prof. Marek Pietraś, Prodziekan Wydziału Politologii ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą podkreślał, że: „Funkcjonowanie Legii Akademickiej na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie stanie się szansą na wzmocnienie praktycznego wymiaru kierunku studiów Bezpieczeństwo narodowe, który realizujemy na Wydziale Politologii. Studenci będą mieli doskonałą okazję do tego, aby pod okiem fachowców zgłębiać wiedzę i umiejętności praktyczne z takich obszarów jak, m.in.: podstawy strzelectwa sportowego, systemy łączności czy udzielanie pomocy medycznej w warunkach bojowych”.

„W imieniu Legii Akademickiej chciałbym wyrazić radość i satysfakcję z powodu zawarcia umowy o współpracy z Uniwersytetem Curie-Skłodowskiej. Dziękuję Jego Magnificencji prof. dr. hab. Stanisławowi Michałowskiemu, Rektorowi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, za otwartość i obdarzenie nas kredytem zaufania, a także wszystkim innym pracownikom UMCS, dzięki którym zawarcie porozumienia stało się możliwe. Jestem przekonany, że inicjatywy podejmowane przy wsparciu jednego z największych uniwersytetów w Polsce pozwolą na dalszy rozwój, zwiększanie możliwości szkoleniowych i rozbudowę zaplecza logistycznego naszego stowarzyszenia. Jest to dla nas szczególnie istotne w czasie, gdy zapadają kluczowe decyzje związane z odbudową systemu Obrony Terytorialnej w Polsce i włączeniem w jego struktury organizacji proobronnych, takich jak nasza. Wielu członków Stowarzyszenia to absolwen-

ci lub studenci Uniwersytetu, chcemy więc pokazać młodszym kolegom – żakom, że warto aktywnie i wszechstronnie wykorzystać ten okres w ich życiu. Naszą ofertę szkoleniową kierujemy szczególnie do studentów kierunków związanych z bezpieczeństwem państwa, którzy będą mogli zdobyć dodatkową wiedzę i umiejętności, co zwiększy ich atrakcyjność na rynku pracy” – mówił dzisiaj Karol Wojtaszek, Prezes Legii Akademickiej.

W spotkaniu uczestniczyli także ze strony Legii Akademickiej: sierż. LA mgr Damian Duda, st. kpr. LA Przemysław Fronc, kpr. LA Piotr Woźniak, zaś ze strony UMCS: prof. dr hab. Grzegorz Janusz, Dziekan Wydziału Politologii, prof. dr hab. Marek Pietraś, Prodziekan Wydziału Politologii ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą, dr Ewelina Panas, Pełnomocnik Rektora UMCS ds. Studenckich.

Pragniemy także poinformować, że obecnie trwa rekrutacja do współpracującej już z naszym Uniwersytetem Legii Akademickiej. Zachęcamy wszystkich zainteresowanych tematyką obronności, przede wszystkim studentów bezpieczeństwa narodowego i bezpieczeństwa wewnętrznego.

Fot. Marek Wójciewicz

All-chemicy na start!

Chemia w życiu codziennym” – takie hasło przyświecało organizatorom II edycji Ogólnopolskiego Turnieju All-chemicznego. Pierwszy etap eliminacji odbył się 12 marca 2016 r. na Wydziale Chemii UMCS. Przygotowane przez organizatorów konkurencje miały przełamać tradycyjną już niechęć młodzieży do nauk ści-

śłych i przekonać uczniów, że nauka chemii może być pasjonującą przygodą.

Oprócz testu teoretycznego zadaniem uczestników było wykonanie plakatu, odnoszącego się do hasła turnieju. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem licealistów, mury Wydziału odwiedziło ponad 100 uczniów z całej Polski. Chemia przy-

ciągnęła ich zarówno z Lublina jak i Warszawy czy Lubartowa. Uśmiechnięte miny uczestników świadczyły nie tylko o dobrym przygotowaniu ale także o świetnej zabawie! A to dopiero początek przygody – cztery najlepsze drużyny spotkają się na początku czerwca w II etapie konkursu.

Karolina Piejko/TV UMCS

Wiosenne warsztaty z pierwszej pomocy przedmedycznej

Fot. Wiktor Korko

Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS po raz kolejny gościło u siebie młodzież: tak studentów, jak i klasę B z Gimnazjum nr 7 w Lublinie. 18 marca zajęcia rozpoczęły się wykładem połączonym z prezentacją filmu interaktywnego.

Studenci pod okiem ratownika medycznego Andrzeja Taraszkiewicza i Joanny Poleszak mogli zapoznać się z podstawowymi, a zarazem kluczowymi pojęciami z pierwszej pomocy. Druga, praktyczna część zajęć została zrealizowana przez klasę B pod kierunkiem Joanny Wierchoły.

Fot. Wiktor Korko

• Uczestnicy z zapałem uczyli się, jak ratować ludzkie życie

Fot. Wiktor Korko

Co ważne, odbywające się cyklicznie przez ostatnie trzy lata wspólne lekcje uczniów i studentów wydają się znakomicie integrować pochodzącą z Polski, Ukrainy, Białorusi, Niemiec i innych krajów młodzież wokół wzajemnej pomocy innym ludziom.

Joanna Poleszak

Drzwi Otwarte

NASZE SUKCESY

Wydziału Zamiejscowe- go UMCS w Puławach

18 marca odbyły się Drzwi Otwarte, zorganizowane przez Wydział Zamiejscowy UMCS w Puławach. Licznie przybyłych uczniów szkół ponadgimnazjalnych powitali Wiceprezydent Miasta Puławy Ewa Wójcik i Wiceprezydent Tadeusz Kocoń, natomiast ze strony Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie: Prorektor ds. Kształcenia prof. dr hab. Barbara Hlibowicka-Węglarz, Prorektor ds. Ogólnych dr hab. Arkadiusz Bereza, prof. nadzw. oraz Dziekan Wydziału Zamiejscowego UMCS w Puławach – dr hab. Grzegorz Smyk, prof. nadzw. i Prodziekan prof. dr hab. Zbigniew Hubicki.

Dziekan prof. Grzegorz Smyk poinformował zebranych, że kierunek Chemia techniczna uzyskał Certyfikat „Studia z Przyszłością”. Konkurs i Program Akredytacyjny „Studia z Przyszłością” służą wyróżnianiu najbardziej innowacyjnych i nowoczesnych kierunków i programów studiów na polskich uczelniach.

W tym dniu uczniowie mogli uczestniczyć w wykładach, warsztatach, a także brać udział w konkursach organizowanych przez Samorząd Studentów. Kola Naukowe „Bioaktywni” i „Alkahest” pokazały uczniom jak zrobić krem, a także jak „wystrzelać” może być chemia. Na zakończenie wydarzenia wystąpiła Formacja Taneczna AZS UMCS – Jazz Taniec.

Wydział Zamiejscowy UMCS w Puławach oferuje studia na kierunkach: Administracja publiczna, Agrochemia, Chemia techniczna, Fizjoterapia i public relations oraz Doradztwo medialne. Rekrutacja rozpocznie się już w kwietniu.

Prof. dr hab. Feliks Czyżewski, Kierownik Zakładu Filologii Ukraińskiej Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS, otrzymał nominację na członka Komisji Słowianoznawstwa PAN na kadencję 2015-2018.

Prof. dr hab. Stanisław Hałas został powołany na stanowisko Za-

stępcy Komisji ds. Technologii i Analityki w Działalności Geologiczno-Górnictwej, działającej przy Ministerstwie Środowiska. W ramach tejże speckomisji prof. Hałas przewodniczył już w jednym posiedzeniu, poświęconym geotermii oraz gazowi łupkowemu w Polsce.

Gala wręczenia statuetek „Kobieta na medal 2016”

Fot. Bartosz Prohl

• Kandydatki z naszego Uniwersytetu

8 marca w Trybunale Koronnym w Lublinie odbyła się uroczysta Gala czwartej edycji plebiscytu „Gazety Wyborczej” pt. „Kobieta na medal”.

W konkursie wzięły udział kobiety prowadzące swoją działalność w Lublinie, które osiągają duże sukcesy zawodowe w pracy. W tym roku kandydatki mogły startować w pięciu kategoriach: nauka, kultura, biznes, sport oraz działalność społeczna i wolontariat.

Przyznane zostały dwie równorzędne nagrody „Kobiety na medal 2016”: tytuł kapituły „Gazety Wyborczej” i tytuł Czytelniczek „Gazety Wyborczej”. Laureatkami konkursu zostały wybrane kolejno: Katarzyny Michalak, reportażystka Radia Lublin i prof. Anna Rudawska z Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji Politechniki Lubelskiej.

Wśród kandydatek zgłoszonych do tegorocznego plebiscytu oraz wyróż-

nionych podczas Gali przez Prezydenta Lublina dr. Krzysztofa Żuka, znalazły się osoby związane z naszym Uniwersytetem, m.in.: prof. Barbara Gawdzik – Kierownik Zakładu Chemii Polimerów UMCS, prof. Iwona Hofman – Kierownik Zakładu Dziennikarstwa, Dominika Owczarzak – koszykarka zespołu Pszczółki AZS UMCS Lublin, Maria Brodzicka – Rzecznik patentowy UMCS, Agnieszka Matecka-Skrzypek z ACK UMCS „Chatka Żaka”.

Fot. Bartosz Prohl

Fot. Bartosz Prohl

NA WYDZIAŁACH

Wydział Biologii i Biotechnologii

Profesor Wizytujący

W dniach 1 października 2015 r. – 31 marca 2016 r. na zaproszenie skierowane przez prof. dr. hab. Jerzego Rogalskiego, Kierownika Zakładu Biochemii, na Wydziale przebywał prof. dr. Andrzej Paszczyński (University of Idaho, Moscow, USA), honorowy profesor UMCS. Prof. dr. Paszczyński 10 marca wygłosił referat pt. „Reaktywne formy tlenu, definicja, funkcje i zastosowania”.

Goście

W dniach 14-18 marca Wydział odwiedził prof. Stanisław Głazewski z Keele University (Wielka Brytania), który wygłosił cykl wykładów poświęcony neurobiologii.

17 marca w reakcji na zaproszenie Sekcji Ornitologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego na Wydziale przebywał dr Jerzy Michalczuk z Uniwersytetu Rzeszowskiego, który wygłosił prelekcję „Blaski i cienie bycia „nowym”. Przypadek dzięcioła białoszyjego”.

22 marca prof. dr. hab. Jacek Zakrzewski ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie wygłosił wykład pt. „Mechanizmy regulacji morfogenezy drzew”.

Konferencje

W dniach 12-13 marca na Wydziale odbyła się VIII Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa TYGIEL 2016 „Interdyscyplinarność kluczem do rozwoju”.

Wydział Ekonomii

Doktoraty

17 marca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Małgorzaty Mazurek-Chwiejczak, temat: „Ocena realizacji funkcji systemów podatkowych państw Unii Europejskiej”. Promotor: dr hab. Jolanta Szołno-Koguc, prof. nadzw., Kierownik Katedry Finansów Publicznych, recenzenci: dr hab. Ryta Dziemianowicz (UwB), prof. dr hab. Jerzy Węclawski (UMCS). Obrona zakończyła się nadaniem przez Radę Wydziału Ekonomicznego UMCS stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia.

31 marca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Elżbiety Dziury, temat: „Obciążenia gospodarstw domowych podatkiem akcyzowym w Polsce. Uwarunkowania, konsekwencje, perspektywy”. Promotor: prof. dr hab. Wacława Starzyńska, Kierownik Zakładu Statystyki i Ekonometrii, recenzenci: prof. dr hab. Anna Krajewska (UŁ), dr hab. Jolanta Szołno-Koguc, prof. nadzw. (UMCS). Obrona zakończyła się nadaniem przez Radę Wydziału Ekonomicznego UMCS stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia.

Wydział Filozofii i Socjologii

Wyjazdy

Dr hab. Andrzej Kapusta i mgr Michał Lytovka z Zakładu Antropologii

Kulturowej w dn. 11-12 marca uczestniczyli w Międzynarodowej Konferencji „2016 International Conference on Medical Humanities” w Warszawie, gdzie wygłosili referaty: „Does Philosophy of Medicine Still Exist?” oraz „Current medical knowledge across times and spaces”.

Wydział Humanistyczny

Habilitacje

2 marca dr Izabela Domaciuk-Czarny (Instytut Filologii Polskiej UMCS) uzyskała tytuł doktora habilitowanego w zakresie językoznawstwa. Osiągnięcie naukowe: monografia autorska „Nazwy własne w przestrzeni literackiej i wirtualnej typu fantazy”. Recenzenci: prof. dr hab. Maria Biolik (UWM), dr hab. Feliks Czyżewski, prof. nadzw. (UMCS), dr hab. Małgorzata Rutkiewicz-Hanczewska (UAM).

2 marca dr Monika Gabryś-Sławińska (Instytut Filologii Polskiej UMCS) uzyskała tytuł doktora habilitowanego w zakresie literaturoznawstwa. Osiągnięcie naukowe: monografia autorska „Konflikty zbrojne na łamach „Tygodnika Ilustrowanego” w latach 1904-1918”. Recenzenci: dr hab. Ewa Skorpupa, prof. nadzw. (UJ), dr hab. Justyna Bajda, prof. nadzw. (UWr), dr hab. Urszula Kowalczuk (UW).

2 marca dr Renata Jakubczuk (Instytut Filologii Romańskiej UMCS) uzyskała tytuł doktora habilitowanego w zakresie literaturoznawstwa. Osiągnięcie naukowe: monografia autorska „Téo Spychalski: Dépassement scénique du littéraire”. Recen-

zenci: prof. dr hab. Maciej Abramowicz (UW), dr hab. Witold Wołowski, prof. nadzw. (KUL), dr hab. Maria Falska, prof. nadzw. (UMCS). ●

2 marca dr Henryk Seroka uzyskał tytuł doktora habilitowanego w zakresie historii. Osiągnięcie naukowe: cykl monotematyczny „Problemy heraldyki samorządowej w Polsce”. Recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski (UZ), prof. dr hab. Jan Tęgowski (UwB), dr hab. Krzysztof Skupieński, prof. nadzw. (UMCS). ●

2 marca dr Dariusz Szewczuk (Instytut Historii UMCS) uzyskał tytuł doktora habilitowanego w zakresie historii. Osiągnięcie naukowe: monografia autorska „Seminaria nauczycielskie w Królestwie Polskim (1866-1915)”. Recenzenci: prof. dr hab. Krzysztof Jakubiak (UG), prof. dr hab. Stefania Walasek (UWr), prof. dr hab. Leszek Zasztowt (UW). ●

Doktoraty

2 marca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Oleksandra Shevchuka. Temat: „Polsko-ukraińskie pogranicze po roku 1989 jako przestrzeń dialogu i tożsamości”. Promotor: dr hab. Andrzej Radomski, prof. nadzw. UMCS. Recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Piasek (UMK), prof. dr hab. Jan Adamowski (UMCS). ●

16 marca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Andrzeja Bożyka. Temat: „Między narodowym odrodzeniem a kolaboracją – Ukraińcy na Lubelszczyźnie pod okupacją niemiecką 1939-1944”. Promotor: dr hab. Mariusz Mazur, prof. nadzw. UMCS. Recenzenci: dr hab. Jarosław Syrnyk (UWr), dr hab. Roman Wysocki (UMCS). ●

Konferencje

14 marca Zakład Epok Brązu i Wczesnego Żelaza Instytutu Archeologii UMCS zorganizował na Wydziale Humanistycznym trzecie spotkanie z cyklu „Epoka brązu i wczesna epoka żelaza we wschodniej Polsce”, poświęcone światom żywych i zmarłych,

czyli stosunkom społecznym i obywatelskości w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza. ●

15 marca Paweł Frelik z Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej wygłosił wykład prozowany pt. „Visuality, Spatiality, Simulation: Some Reflections on the Digital Turn in Contemporary Science Fiction” na Cornell University w Ithaca (USA). ●

16-18 marca dr Edyta Manasterska-Wiącek z Instytutu Filologii Słowiańskiej uczestniczyła w IX Konferencji Naukowej *Język trzeciego tysiąclecia*, która odbyła się w Krakowie, w Polskiej Akademii Umiejętności. W tym roku obradom przyświecał temat *Styl komunikacyjny*. Gośćmi konferencji byli m.in. prof. dr hab. Tomasz Krzeszowski (UW) oraz prof. dr hab. Aleksander Szwedek z UAM. E. Manasterska-Wiącek swój referat pt. *O bramie pupowej i pryskacze, czyli o języku dziecięcych zabaw* wygłosiła w ramach sekcji *Styl edukacyjny*. ●

W dniach 17-20 marca Paweł Frelik wziął udział w dorocznej Konferencji „International Association for the Fantastic in the Arts” w Orlando na Florydzie, na której wygłosił referat pt. „Wondrous Space: Science Fiction and Games of Exploration”. ●

W dniach 30 marca – 1 kwietnia Instytut Archeologii UMCS oraz Muzeum Lubelskie zorganizowały XXXII Konferencję poświęconą dorocznym podsumowaniom studiów i prac wykopaliskowych: „Badania archeologiczne w Polsce środkowo-wschodniej, zachodniej Białorusi i Ukrainie w roku 2015”. W jej trakcie zaprezentowano 54 wystąpienia referatowe i prawie 30 posterowych, przygotowanych przez ponad 100 autorów z instytucji naukowych, badawczych, muzealnych oraz konserwatorskich z Polski, Białorusi, Ukrainy, Rosji i Niemiec. ●

Funkcje

Paweł Frelik został powołany na członka komisji przewodów doktor-

skich na University of California (Riverside, USA): kandydatka Brittaney Roberts z dysertacją „Humans, Animals, and the Non-Human Planet: Interrelational Ecologies, Ontological Difference, and the Human-Non-Human Dynamic in Russian and Anglophone Dark Speculative Fictions”, oraz na Aristotle University of Thessaloniki (Saloniki, Grecja): kandydat Vassilis Delioglansis z dysertacją „Locative Media and Narrative in North American Literature and Culture”. ●

Inne

W dniach 12-13 marca Adam Jaworski, student Filologii polskiej, uczestniczył w VIII Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej TYGIEL 2016: „Interdyscyplinarność kluczem do rozwoju”. Zaprezentowany przez niego referat pt. „Vaporwave – retrofuturyzm i weltschmerz w estetyce kampu. Między buntem, absurdem i nostalgią cyfrowego tubylca” został doceniony przez organizatorów. Adam Jaworski otrzymał wyróżniający dyplom i nagrodę za najlepszą pracę w sesji „Język i kultura”. Opiekę naukową nad studentem sprawowała dr hab. Agata Skąła. ●

Wydział
Nauk o Ziemi
i Gospodarki
Przestrzennej

Funkcje

Z dniem 1 marca na Wydziale zostali zatrudnieni: prof. dr hab. Jerzy Nawrocki (Zakład Ochrony Środowiska) oraz dr hab. Beata Konopska (Zakład Kartografii i Geomatyki).

Z dniem 1 marca dr hab. Sebastian Bernat objął stanowisko Kierownika Zakładu Ochrony Środowiska. ●

Doktoraty

30 marca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Łukasza Chabudzińskiego, temat: „Analiza dynamiki wydajności źródeł w strefie pogranicza Roztocza Zachodniego i Wyżyny Lubelskiej”. Promotor:

prof. dr hab. Zdzisław Michalczyk, recenzenci: prof. dr hab. Paweł Jokiel (Wydział Nauk Geograficznych UŁ), prof. dr hab. Stanisław Staško (Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska UW). Ponadto Rada Wydziału na wniosek recenzentów wystąpiła o wyróżnienie rozprawy. ●

Goście

W dniach 23 lutego – 2 marca gościem Wydziału był dr hab. Christian Stolz z Flensburga w Niemczech (Europe University of Flensburg, Interdisciplinary Institute of Environmental, Social and Human Studies, Department of Geography, Flensburg, Germany). Wizyta odbyła się ramach wymiany nauczycieli akademickich w programie Erasmus+. Dr hab. Christian Stolz prowadził zajęcia dla studentów Geografii z zakresu: „National parks and other categories of protected areas in Germany (including NATURA 2000)”, „Geomorphology and soils of Germany”, „Historic land use and soil erosion in Central Europe”.

Zagadnienia, którymi dr hab. Christian Stolz i jego współpracownicy zajmują się wspólnie z naukowcami z naszego Wydziału obejmują erozję wąwozową (Zakład Geologii i Ochrony Litosfery – pod kierunkiem dr. hab. Wojciecha Zgłobickiego, prof. nadzw. oraz Roztoczańskiej Stacji Naukowej UMCS pod kierunkiem dr. hab. Jana Rodzika, prof. nadzw.), a także geoarcheologię (wspólnie z prof. dr. hab. Radosławem Dobrowolskim, dr. hab. Ireną A. Pidek i dr. Przemysławem Mroczykiem z Zakładu Geoekologii i Paleogeografii). ●

Wydział
Pedagogiki
i Psychologii

Doktoraty

11 marca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Katarzyny Potaczały-Perz, tytuł: „Stymulowanie empatii i rozwoju moralnego nieletnich poprzez edukację media-

cyjną”. Promotor: dr hab. Andrzej Węgliński, prof. nadzw., recenzenci: dr hab. Agnieszka Lewicka-Zelent, prof. dr hab. Andrzej Bałandy-nowicz. ●

11 marca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Aliny Ukalisz, tytuł: „Zasoby osobiste kobiet uzależnionych od alkoholu utrzymujących abstynencję”. Promotor: prof. dr hab. Zdzisław Bartkiewicz, recenzenci: dr hab. Ewa Kieszkowska, prof. nadzw., dr hab. Anna Wojnarska. ●

Konferencje

W dniach 2-3 marca dr hab. Cezary Domański, prof. nadzw., dr Anna Tychmanowicz i mgr Joanna Pluta z Zakładu Psychologii Ogólnej uczestniczyli w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Biografie nieoczywiste – kryzys, przełom, transgresja w perspektywie interdyscyplinarnej”, zorganizowanej przez Wydział Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego. Wygłosili referaty: „Rola epizodów biograficznych w opisie życia. Perspektywa historyczna i psychologiczna” (C. Domański w sesji plenarnej), „Między wiarą a negacją. Doświadczenia religijne w autobiografiach psychologów polskich” (A. Tychmanowicz) oraz „Paradoks tandety – życie i twórczość Eda Wooda jako przykład sukcesu sztuki niskiej” (J. Pluta). ●

Wydział Prawa
i Administracji

Konkursy

15 marca w Auli Uniwersyteckiej odbył się XLIV Środowiskowy Konkurs Krasomówczy. W tym konkursie, organizowanym corocznie, nieprzerwanie od 1973 r., wzięło udział 8 studentów, którzy wystąpili w rolach stron procesowych w dwóch sprawach karnych, jednej cywilnej i jednej sądowoadministracyjnej. W konkursowym jury zasiadli pracownicy naukowo-dydaktyczni WPIA UMCS, przedstawiciele

le lubelskiej praktyki prawniczej oraz SKNP UMCS. Zwycięzcą XLIV Środowiskowego Konkursu Krasomówczego został Kamil Durnaś, który otrzymał nagrodę główną ufundowaną przez prof. dr hab. Annę Przyborowską-Klimczak, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji. Zwycięzca otrzymał nagrody od członków jury i patronów konkursu, będzie reprezentował Wydział podczas Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego, który odbędzie się 16 kwietnia we Wrocławiu.

Drugie miejsce zajęła Izabela Kalisz, która została laureatką nagrody publiczności, ufundowanej przez księgarnię internetową www.naukowa.pl oraz nagrody za najlepszą mowę obrończą, ufundowanej przez Okręgową Radę Adwokacką w Lublinie.

Trzecie miejsce zajął Mateusz Cielieński, który otrzymał nagrodę ufundowaną przez Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

Nagrodę Prezesa Sądu Apelacyjnego w Lublinie otrzymał Jonasz Gałęziowski. Doceniona została również najlepsza mowa oskarżycielska wygłoszona przez Adriana Korszlę, za którą otrzymał nagrodę ufundowaną przez Prokuratora Okręgowego w Lublinie. ●

Konferencje

2 marca odbyła się Konferencja zorganizowana przez WPIA we współpracy z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego RP pt. „Kryminalistyczne aspekty zagrożeń terrorystycznych w kontekście pracy służb specjalnych (UOP, ABW)”. ●

7 marca odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Administracyjnoprawne aspekty ochrony pracy w XX wieku”, zorganizowana przez Sekcję Historii i Teorii Państwa i Prawa we współpracy z Katedrą Historii Państwa i Prawa. Wystąpienia referentów dotyczyły m.in. ochrony pracy w II Rzeczypospolitej, możliwości egzekucji praw pracowniczych podczas II wojny światowej, pozycji prawa pracy w ustroju PRL, roli organizacji międzynarodowych w ochronie pracy. ●

„Przyjdź. Zobacz. Zostań.”
– pod takim hasłem 11
marca br. w ACK UMCS
„Chatka Żaka” odbyły się
Drzwi Otwarte UMCS.

Drzwi Otwarte UMCS 2016

Proces o czary, śmiechoterapia, blaski i cienie promieniotwórczości, kreatywne gry i zabawy, współczesna biochemia bez tajemnic, warsztaty: rzeźbiarskie, telewizyjne i radiowe, zajęcia z rysunku, ćwiczenia z fizjologii roślin, stand-up ekonomiczny czy Wielka Gra Babeczkowa – to tylko niektóre propozycje z niezwykle bogatej oferty edukacyjnej, sportowej i kulturalnej, które tego dnia przygotował Uniwersytet. W spotkania z kandydatami i promocję wydarzenia zaangażowane były zarówno Wydziały, jak i jednostki ogólnouniwersyteckie.

Drzwi Otwarte UMCS 2016 zostały zainaugurowane w „Chatce Żaka” przez Rektora, prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego oraz Prorektora ds. Studenckich, prof. dr. hab. Urszulę Bobryk.

Przestrzeń „Chatki” podzielona została na specjalne strefy tematyczne: edukacji (prezentacja oferty poszczególnych jednostek UMCS), aktywności (życie studenckie, pokazy, prezentacje, konkursy, gry, fotobudka) i relaksu (w której można było przez chwilę odpocząć i na spokojnie przeanalizować otrzymane informacje).

• Prezentacja oferty kształcenia UMCS

Tego dnia uczestnicy mogli wziąć udział m.in. w: spotkaniach z doradcami zawodowymi z Biura Karier UMCS; spotkaniach z przedstawicielami Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej z Krakowa, którzy przedstawili praktyczne informacje nt. matury; grze miejskiej „Odkryj UMCS”; rozgrywkach sportowych o Puchar Rektora UMCS; wycieczce po kampusie UMCS; wycieczce po Radiu i TV UMCS.

Kandydaci na studia zostali poinformowani o możliwości odbywania części studiów w ramach programu Erasmus, a także mieli okazję zapoznać się z członkami Samorządu Studentów UMCS. Od wczesnych godzin porannych w Centrum Chińskim He Shuifa UMCS odbywał się finał popularnego wśród uczniów konkursu językowego „The Faces of America”.

Przez cały dzień prowadzona była również transmisja internetowa wydarzenia, którą realizowali: TV UMCS i zespół Inkubatora Medialno-Artystycznego przy współpracy z PlatonTV.

Podczas tegorocznych Drzwi Otwartych został również nawiązany aktywny kontakt z użytkownikami mediów społecznościowych. Zorganizowaliśmy dla nich wiele konkursów, m.in. fotograficznych. U uruchomiliśmy także aplikację snapchat UMCS, który uzupełnia kanały Uczelni prowadzone na Facebooku, YouTube, Twitterze i Instagramie.

Drzwi Otwarte UMCS zakończył występ formacji Fish Emade Tworzywo, który supportowały Zespoły UMCS.

• Orowadzanie po miasteczku akademickim

Zamiłowanie do majsterkowania odziedziczyłem chyba po moim dziadku. Dzięki niemu jeszcze w wieku przedszkolnym poznałem również Lublin.

Gdy uruchomiono komunikację miejską (2 linie i autobus Hensehel-diesel), dziadek wywoził nas, tzn. mnie i moją siostrę Barbarę, daleko, bo aż na „Warszawską Rogatkę”. Tam oglądaliśmy pojenie koni w zbiorniku z „Iwem”, a następnie szliśmy do „Sasa” boczną bramką od ul. Długosza i następnie na plac centralny parku, gdzie znajdowała się restauracja. Dziadek fundował nam lody i oranżadę, zaś sobie kupował piwo. Wielką atrakcją stanowił zegar słoneczny oraz wysoka fontanna z postacią Diany.

Wracaliśmy „Krakiem” (Krakowskie Przedmieście), ulicami Zamojską i Fabryczną, aż do przejazdu kolejowego (dzisiaj tunel na ul. Kunickiego), dalej Bychawską, aż na Pawią 8, gdzie mieszkaliśmy. To była wycieczka także krajoznawcza, bo dziadek pokazywał nam wszystkie osobliwości Lublina, jak np. murzynka (boy) przy hotelu Victoria, podziwialiśmy samochody na postoju przy hotelu Europa, wstępowaliśmy po drodze do kościołów. Pamiętam również brukowanie ulicy Bychawskiej, a to głównie dlatego, że walec drogowy ciągnęła lokomobila parowa.

Z dziadkiem chodziliśmy też na lotnisko oglądać starty i lądowanie samolotów (RWD). W latach 1930-1932 ojciec budował dom na Rurach (ul. Poprzeczna 8) i chodziliśmy na budowę nowo usypaną Nową Drogą (dziś Aleja Piłsudskiego). Gdy zamieszkaliśmy w nowym domu, dziadek zaprowadził nas na grób powstańców, który znajdował się na zapleczu terenów wojskowych. Stał tam krzyż i płyta z napisem (przy budowie Hotelu Asystenta). Chodziliśmy również wąwozami (Nadbystrzycka) do Starego Lasu, by podziwiać czynny wiatrak na Wrotkowie.

Dziadek budował nam wiatraczki, wyginał z drutu popychacze do kó-

• Kazimierz Sykut razem z mamą wracają z egzaminu z gimnazjum Zamojskiego, 1934 r., Krakowskie Przedmieście

Fot. Zbory prywatne

Wspomnienia prof. Kazimierza Sykuta

łek, itp. Prawdziwym jednak majsterztykiem byli tzw. tracze, tj. pracownicy przecinający w tartaku ręczną piłą kłoc na deski. Urządzenie składało się z prostokątnej ramy przedzielonej w połowie podestem, na którym leżał kłoc. U góry znajdowała się oś wiatraka z mimośrodem. Figurki traczy były wycięte ze sklejk

i miały ruchome ręce. Jedna z figurrek zamocowana była na podeście, a druga pod spodem. Ręce łączyła piła. Gdy wiatr obracał oś wiatraka, mimośród uruchamiał ręce traczy, którzy piłowali kłoc. Podczas silnego wiatru figurki tak szybko machały rękami, że stawało się to śmieszne. To była bardzo ładna za-

bawka, ale niezmiernie pracowita w wykonaniu.

Moją pierwszą konstrukcją była turbina parowa. Z gilzy armatniej zrobiłem kocioł, który był umieszczony nad paleniskiem. Rurka doprowadzała parę, kierując ją na turbinę. Została zrobiona z metalowego pudełka wyposażonego na obwodzie w łopatki. Łożyskiem było gniazdko radiowe. W zamyśle turbina miała poruszać magnes generatora, ale na zamysłach się skończyło, gdyż wystąpiły nieoczekiwane trudności techniczne. Bardziej udanym przedsięwzięciem okazał się kryształkowy aparat radiowy. Po zainstalowaniu anteny, będącej miedzianą żyłką, i uziemieniu, aparat bardzo dobrze odbierał Warszawę. Okres okupacji przerwał moje zainteresowania radiowe.

Elektrochemią zainteresowałem się dzięki pokazowi pomiaru pH w syropiarni Lubań – Wronki, gdzie w czasie okupacji odbywałem praktykę szkolną. Inżynier (chemik) zademonstrował nam pomiar pH za pomocą elektrody chinhydrynowej i kalomelowej z zastosowaniem kompensatora firmy Lautenschläger. Pod jego czujnym okiem dokonałem kompensacji mostka wyposażonego w skalę mV oraz pH. Z tego za-

kładu mam też inne dobre wspomnienie: pozwolono nam na wyniesienie puszek syropu otrzymanego przez scukwienie skrobi ziemniaczanej (co było cennym nabytkiem w tamtych czasach).

Poznałem też praktyczne zastosowanie roztworów buforowych do cechowania skali pH. Moje zainteresowania dotyczyły także ogni i akumulatorów, a to w związku z batteryjnymi odbiornikami radiowymi. Nosiłem akumulator na ul. Zieloną, by go naładować, reperowałem też trzeszczące anodówki poprzez wyszukiwanie uszkodzonych ogni. Dopiero po wyzwoleniu Polski zapatrzyłem się w lampę i zacząłem naprawiać u znajomych odbiorniki, najczęściej tzw. Volksempfänger'y, charakteryzujące się prostą budową. Zwykle trzeba było podkleić membranę głośnika lub złączyć przerwany przewód. Nieco później zacząłem budować tzw. reakcyjniaki (byłem na I roku studiów). Współzawodniczyłem w tym względzie z kolegą Jerzym Trojanowskim. Gdy zostałem asystentem to moim pierwszym osiągnięciem aparaturowym była naprawa konduktometru. Zreperowałem tzw. brzęczyk, który był dla mostka źródłem prądu

zmiennego. Później opanowałem produkcję elektrod szklanych do pomiaru pH i – siłą rzeczy – musiałem zapoznawać się z różnymi typami pH-metrów, a nawet je reperować (czyszczenie, strojenie wibratorów, cechowanie). Poza tym zajmowałem się naprawą galwanometrów, polarografów, itp. sprzętu, ponieważ ci, którzy wykonywali pomiary polarograficzne często zrywali taśmy.

Po powrocie Małgorzaty Dalmaty ze stażu w PAN, podczas którego zapoznała się z pomiarami impedancji zbudowałem razem z Jankiem Szaranem mostek impedancyjny. Janek zbudował elektroniczną przystawkę do generacji tzw. schodka, który określał moment pomiaru na kropli. Dzięki temu urządzeniu mogliśmy podjąć badania kinetyki oraz badania nad efektem cap-pair: był to znaczący postęp. Mostek mierzył dokładnie, ale pomiar trwał bardzo długo. Później zamówiliśmy skomputeryzowany mostek w Uniwersytecie Łódzkim, a zamówiony aparat do pomiaru impedancji praktycznie nie nadawał się do pomiarów i stale był w remoncie lub modernizacji. Problem rozwiązała aparatura z USA, którą dostałem z tematu MR.I.11. Z nią też były jednak kłopoty.

Fot. Zbigniew Prywatnie

• Chemicy grają w piłkę podczas przerwy w zajęciach – za budynkiem gimnazjum Staszica, które było pierwszą siedzibą Chemii UMCS, 1947 r.

Nowością w polarografii był polarograf zmiennoprądowy. Instytut Chemii Fizycznej PAN w Warszawie miał 1 egzemplarz pochodzący z wymiany z DAW w Berlinie. Po zapoznaniu się z literaturą postanowiłem zbudować taki przyrząd. W tym celu skonstruowałem selektywny wzmacniacz w układzie kaskady oraz stosowny generator. Dalszą część stanowił polarograf LP 55 z którego czerpałem narastające napięcie stałe (rampa). Po zmontowaniu całości przyrząd działał, ale piki były za szerokie. Wkrótce odkryłem przyczynę – napięcie stałe z polarografu miało wysoką składową zmienną indukowaną przez pole transformatora. Założenie kondensatora likwidowało tę składową i dzięki temu przyrząd działał prawidłowo. Przedstawiłem wyniki Profesorowi, pokiwał głową i powiedział tylko: „no, no”. Potem dowiedziałem się, że pytał Bolka Brandla, czy rzeczywiście sam zbudowałem polarograf AC. Był na-

prawdę całkiem niezły, a dzięki wyjściu różnicowemu pracując na dwóch kapilarach można było kompensować składową pojemnościową. Poza jedną publikacją nie wykorzystałem go w analityce, ale był przydatny w badaniu efektu cap-pair. Wkrótce wytwórnia węgierska zbudowała bardzo dobry polarograf fali prostokątnej, który bardzo nam pomógł w dalszych badaniach.

Zbudowałem także kulometr relaksacyjny. Przyrząd ten był wyposażony w licznik mechaniczny i przez dobór wielkości opornika kalibracyjnego można było go zaprogramować tak, że jeden impuls był równy np. 10 g oznaczanej substancji. Było to rozwiązanie w pełni oryginalne. Jego wadą była niestabilność termiczna, stąd potrzeba dość częstego sprawdzania kalibracji. Innym ciekawym urządzeniem był oscyloметр 100 MHz. Był to właściwie konduktometr pracujący w paśmie 100 MHz, dający liniowe zależności

od przewodnictwa roztworu, oczywiście przy zastosowaniu pętli indukcyjnej. Gdy zamiast niej zamontowałem okładki kondensatora, wówczas mierzył podatność elektryczną. Udostępniłem go doktorantce docenta Matysika, aby uzyskała dorobek publikacyjny. Skończyło się chyba na jednej pracy, co nie było adekwatne do możliwości, jakie stwarzał. Sam nie miałem czasu na przygotowanie publikacji.

Budowałem także wzmacniacze operacyjne lampowe, a później tranzystorowe, wykorzystywane w pracowni specjalistycznej np. różniczkowania krzywych miareczkowania, całkowania ładunku, itp. Później takie moduły produkował prof. Zygmunt Kowalski z AGH. Istotnym osiągnięciem było też skonstruowanie aparatury dysk-pierścień. Przyrząd ten został wykorzystany w pracy doktorskiej poświęconej wyznaczaniu parametrów kinetycznych procesu elektrodowego. Doktorantka wykazała

Fot. Zbiory prywatne

• Na motocyklach siedzą od lewej: Jan Matysik (ojciec prof. Jerzego Matysika), prof. Jerzy Trojanowski, prof. Kazimierz Sykut, 1948 r.

Fot. Zbigniew Rywani

- Organizacja pracowni analizy ilościowej w momencie wieszania barometru, 1948 r.

również możliwości badania procesów katalitycznych. Kolejnym osiągnięciem chronionym tajnym patentem było zbudowanie elektrolizera i całego oprzyrządowania służącego do wydzielenia samaru i europu z mieszaniny lekkich lantanowców. Uzyskałem produkty o najwyższej czystości spektralnej (ocena prof. Trzebiatowskiego). Badania te stanowiły treść mojej rozprawy habilitacyjnej. Przy okazji skonstruowałem „odwróconą” elektrodę strumieniową za pomocą której oznaczałem oscylopoligraficznie skład amalgamatów „in situ”. Było to w pełni oryginalne osiągnięcie. Wiele moich pomysłów realizowali moi magistranci w swoich pracach magisterskich także poświęconych aparaturze i różnego rodzaju procedurom pomiarowym.

W momencie wybuchu II wojny światowej byłem uczniem IV klasy Gimnazjum i Liceum Jana Hetmana Zamoyskiego w Lublinie. Nauka w 1939 r. rozpoczęła się pod koniec września (lub na początku października), ale nie trwała długo, gdyż szkoła została rozwiązana pod koniec listopada. Władze okupacyjne wydały

zarządzenie o obowiązku pracy osób, które ukończyły 18 lat. Dotyczyło ono także tych, którzy ukończyli lat 14, to jest po ukończeniu szkoły powszechnej; trzeba było zatem iść do pracy, gdyż nie było możliwości dalszego kształcenia; gimnazja zostały zamknięte. W grudniu zostałem zatrudniony jako uczeń rzemiosła ślusarsko-mechanicznego w fabryce siewników na Rurach Jezuickich (dzisiejsze połączenie ulicy Zana z ulicą Nadbystrzycką). Pracowałem w niej, zdobywając w jednocześnie dyplom czeladniczy, aż do lipca 1943 r.

Po otwarciu Chemische Fachschule W. Borodajko jako szkoły wieczorowej, uczęszczałem do niej i w końcu zdobyłem dyplom technika-chemika. Szkołę cechowała bardzo dobra kadra nauczająca: profesorowie zamkniętych szkół średnich oraz nauczyciele z cenzusem naukowym. Szczególnie dobrze wyposażone było laboratorium analityczne, w którym zdobyłem wiedzę z zakresu analizy jakościowej. Na początku wakacji 1943 r. zostałem przez Arbeitsamt przeniesiony do firmy G. Kulik – Maszyny Młyńskie (przy ul. Rusałka). Po dwu-

miesięcznej ciężkiej pracy zachorowałem, a po wyzdrowieniu złożyłem do Arbeitsamtu prośbę o dalsze kontynuowanie nauki w szkole, otrzymałem odpowiedź odmowną. Dopiero innymi drogami uzyskałem zgodę na zwolnienie z pracy i kontynuowanie nauki. Pomogła mi w tym zwierzchniczka mojej siostry, która pracowała w zarządzie przedsiębiorstwa Obst und Gemüse. Szkołę ukończyłem w czerwcu 1944 r. z samymi piątkami.

Zostałem zatrudniony jako technik-chemik w Przedsiębiorstwie Pszczelarskim, gdzie pracowałem aż do wyzwolenia, tj. do końca lipca 1944 r. W sierpniu Chemische Fachschule została przeorganizowana przez profesora Konstantego Chomicza na Liceum i Gimnazjum Technologiczno-Chemiczne, gdzie zostałem zatrudniony na stanowisku nauczyciela – laboranta. Moim szefem był inż. Kazimierz Malikowski, adiunkt u prof. Dorabalskiej na Uniwersytecie Lwowskim. Pod jego kierunkiem zdobywałem dalsze umiejętności w zakresie chemii. Uzupełniałem też moje wiadomości z przedmiotów

humanistycznych i w listopadzie 1944 r. zdałem maturę eksternistyczną w gimnazjum Hetmana Jana Zamoyskiego w Lublinie.

W tym czasie rozpoczynała się organizacja Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Oczywiście miałem zamiar zapisać się na studia, ale UMCS istniał tylko teoretycznie. Brak było pracowni i wyposażenia. Ponieważ miałem interesującą pracę, odłożyłem studia na rok następny, a uczyłem się analizy matematycznej, chemii fizycznej i pogłębiałem wiedzę z zakresu chemii analitycznej.

Studia chemiczne rozpocząłem w roku 1945/46. Na studia przyjmowano także kandydatów bez matur, pod warunkiem uzupełnienia wykształcenia w ciągu pierwszego trymestru. Do studiów byłem dobrze przygotowany, toteż mogłem łączyć funkcję nauczyciela z zajęciami studenckimi.

Gdy zgłosiłem się do pracowni analizy jakościowej, pan mgr Zygmunt Boluk zaproponował mi wydanie analizy końcowej po zdaniu kolokwium wstępnego (szkoda miejsca w pracowni), złożenie wyniku analizy i kolokwium końcowego zaliczającego pracownię. Tak też się stało: pracownię zaliczyłem w ciągu miesiąca. Uczęszczałem na zajęcia z teorii poznania, matematyki, krystalografii. Zajęcia obejmowały 3 trymestry, egzaminy zdawało się po zaliczeniu pracowni. Po zaliczeniu trzech trymestrów uzyskiwało się zaliczenie roku, co można było zrobić w dowolnym momencie w ciągu 5 lat studiów. System ten nie trwał jednak długo i objął tylko trzy roczniki. W roku akademickim 1954/55 zastąpiono go systemem studiów magisterskich trwających 4 lata. Poprawiły się warunki studiowania i warunki bytowe. Powstały domy akademickie, dostępne stały się również podręczniki w języku rosyjskim i ich przekłady, a w latach późniejszych – przekłady literatury zachodniej w języku rosyjskim. Pojawiły się też książki w języku polskim, jak np. „Tablice analityczne” prof. Hubickiego.

Reorganizacja toku studiów stanowiła podstawę do ich upolitycznie-

nia. Pojawiły się nowe przedmioty: ekonomia polityczna oraz filozofia marksistowska. Przyjęcie na drugi stopień studiów stwarzało także możliwości selekcji, np. Wanda Brzyska, piątkowa studentka, nie została zakwalifikowana na kolejny stopień, gdyż „obraziała partię”, krytykując niegodne zachowania jej członków.

Nastąpiły również zmiany personalne: prof. Turnau-Morawska powróciła do Instytutu Geologicznego w Warszawie. Teresa Bisanz również opuściła Lublin, a zajęcia z chemii organicznej i Katedrę prowadził prof. Dymek z Krakowa (w latach 1953-54). Prof. Dymek, człowiek bardzo zacny i szlachetny, nie znalazł jednak, jak mówiono, wspólnej płaszczyzny porozumienia z Juliuszem Malickim i powrócił do Krakowa, a my dostaliśmy z „przydziału ministerialnego” prof. Mariana Janczewskiego z Poznania. Przyczyną tego niespodziewanego przeniesienia do Lublina były sprawy osobowe, wynikające z konfliktowego charakteru Profesora, czego doświadczyliśmy także w kolejnych latach. Kolejna zmiana dotyczyła wyjazdu inż. Jana Curyły, Kierownika Katedry Technologii, do Instytutu Pszczelarstwa w Skierniewicach, wskutek czego utraciliśmy pracownię prowadzoną przez niego w Ośrodku Pszczelarskim. Została ona na nowo zorganizowana w Zakładzie Chemii Nieorganicznej. Przedmiotem ćwiczeń były: chemia spożywcza, paliwa, oleje, smary, produkty naftowe. Mnie przypadło prowadzenie wykładów z technologii chemicznej w roku 1958/59 oraz 1959/60. W lipcu 1960 wyjeżdżałem na staż do Berlina do DAW (Niemiecka Akademia nauk), a po moim powrocie w 1961 r. Katedrą Technologii kierował już dr Karol Akerman z Warszawy (dzięki inicjatywie prof. Waksmundzkiego). Po uzyskaniu tytułu naukowego prof. Akerman opuścił Lublin w 1971, a jego następcą został doc. dr hab. Janusz Barcicki.

Pod koniec roku mgr Boluk przedstawił mnie profesorowi Władysławowi Wiśniewskiemu jako kandydata na zastępcę asystenta. Z radością przy-

jąłem zgodę: tak właśnie od 4 sierpnia 1946 r. zostałem pracownikiem UMCS.

Otrzymałem miejsce przy 1 metrze bieżącym stołu laboratoryjnego z półkami, szafką i jakimś niezbędnym sprzętem. Otrzymałem też zadanie: przygotowanie substancji wzorcowej do analizy objętościowej.

W tym czasie miało miejsce spotkanie z dr. Włodzimierzem Hubickim, który zaproponował mi analizę stopów, odmówiłem jednak, ponieważ miałem do wykonania inne zadanie badawcze. Działalność dydaktyczna dotyczyła zorganizowania pracowni analizy ilościowej dla studentów trzeciego roku. Sporządziłem wykazy niezbędnego sprzętu i odczynników, a następnie zacząłem starania o ich pozyskanie. Bardzo pomagał mi w tym mgr Boluk, który pełnił funkcję głównego zaopatrzeniowca. Zdobył dla nas 3 wagi analityczne, w tym jednego Sartoriusa w bardzo dobrym stanie. Mogłem skalibrować zużyte odważniki ustalając tzw. tabele poprawek. Tym czynnościom poświęciłem wiele czasu, ale „ilościówka” nie może funkcjonować bez wagi, w końcu jednak udało mi się skompletować sprzęt. Będąc studentem drugiego roku prowadziłem zajęcia z analizy ilościowej dla studentów roku trzeciego. Nikt się temu nie dziwił – byłem przecież asystentem i prowadziłem pracownię. Sam musiałem przygotowywać zadania i wykonywać analizy. Prof. Wiśniewski spotykał się z pracownikami na cotygodniowych zebraniach, gdzie relacjonowany był przebieg zajęć, przedstawiane były też ewentualne problemy, trudności i potrzeby. Profesor poruszał także różne sprawy ogólne, związane z pracą asystenta i jego postawą. Był bardzo przyjacielski i traktował nas po ojcowsku.

Katedra posiadała dwie pracownie, ale trzeba było myśleć o rozwoju pracowni ilościowej, gdyż było coraz więcej studentów. Powstała sala wyposażona w 6 stołów laboratoryjnych na 18 stanowisk oraz przewidziany pokój wagowy, ale z betonową płytą pod wagi. Był także piec

muflowy do 1100°C oraz z suszarki. Każdy student miał własny sprzęt laboratoryjny. Pracownia była czynna od godz. 8 do 20. Program był obszerny, gdyż obejmował: analizę zawartości żelaza w roztworze (wprawka), stop cyna – ołów, kamień wapienny lub dolomit – straty przy suszeniu CO_2 , Ca , $\text{Si}_2 + \text{Fe}_2\text{O}_3$ i Mg), analizę objętościową, alkacymetrię, jodometrię, manganometrię – po 2 zadania.

Gdy pracownia ilościowa ruszyła „pełną parą”, pojawiły się kłopoty – brak stałego dopływu wody oraz awaria pieca muflowego. Należało uruchomić hydrofor znajdujący się w piwnicy. Klucz do niej znajdował się u woźnego Wocha. Po zbadaniu stanu hydroforu i wykonaniu niezbędnych uzupełnień, udało się uruchomić urządzenie. Radość jednak nie trwała długo – wciąż pojawiały się różne awarie, aż w końcu spalił się silnik. Oczywiście oddaliśmy go do przewinięcia i po naprawie zamontowany został nowy wyłącznik z zabezpieczeniem tzw. „braku fazy”.

Piec muflowy do prażenia tygli jest niezbędny w pracowni analizy wagowej i praktycznie cały czas musi działać. Asystent dwa razy w ciągu dnia przejmował tygle do prażenia i po wyprażeniu wkładał do eksyktorów przynoszonych przez ćwiczących. Tygle były podpisywane solami kobaltu. Spirala grzejna pieca co parę miesięcy się przepalała i trzeba było cały piec rozebrać, zrobić nową spiralę, mufle wstawić do obudowy i zasypać glinką szamotową. Wyrowadzenie przewodów i podłączenie ich do przełącznika kończyło remont. Ta operacja trwała ok. 5–6 godzin. W końcu udało nam się kupić drut kanthalowy szwedzkiej produkcji, który miał znacznie większą trwałość niż chromonikielina i remonty stały się rzadsze. Nie oszczędziliśmy wysiłku, bo w pracowni studenci zdobywali rzetelną wiedzę i umiejętności analityczne; a to dzięki obszernemu programowi ćwiczeń i wysokim wymaganiom.

Kolejnym problemem było zaopatrzenie w wodę destylowaną. Mie-

liśmy destylarkę, tzw. „alembik”, tj. kociołek z chłodnicą, którego wydajność zależała od ciśnienia gazu oraz regulacji dopływu wody. Nad tym czuwał pan Franio, laborant. Problem został rozwiązany, gdy Profesor zdobył z Puław amerykańską destylarkę. Miała ona dużą spraw-

ność i wydajność i nareszcie nie było kłopotów z wodą. Co ciekawe, gdy pan Franio miał za mało wody destylowanej na ćwiczenia z analizy objętościowej, wówczas pozwał sobie na rozcieńczenie jej wodą z kranu! Oczywiście bardzo szybko to wykryliśmy. ▶

Fot. Zbigniew Przewaniec

• Organizacja pracowni analizy ilościowej, mgr Kazimiera Wiącek czyści dygestorium, 1948 r.

Prof. Hubicki przybył z Krakowa ze stopniem doktora i poza swoimi pracami z dziedziny historii nauki kontynuował prace w ramach rozprawy habilitacyjnej. Naszym udziałem było wykonywanie serii miareczkowań alkacymetrycznych (pomiar pH), potencjometrycznych i konduktometrycznych związanych z miareczkowaniem soli różnych metali roztworami fosforanów. Mnie przypadło miareczkowanie z zastosowaniem elektrody szklanej i pH-metru „gamma automat”, wypożyczonego przez prof. Hubickiego z Instytutu w Puławach, a pochodzącego z fundacji amerykańskiej. Nie muszę podkreślać, że była to bardzo cenna aparatura. Niestety, poluzowało się mieszadło w naczynku i rozbiło elektrodę. Gorzej chyba być nie mogło... Na szczęście mieliśmy książkę „Kratz. Die glasselektrode”, w której podany był skład szkła elektrodowego CORNING 015. Należało więc wytopić szkło i zrobić nową elektrodę. Wspólnie z mgr. Józefem Gierczykiem nie bez trudu dokonaliśmy tego dzieła.

Gdy Profesor wrócił z podróży, powiadomiłem go o zbiściu elektrody oraz o tym, że zrobiliśmy nową. Początkowo nie chciał w to uwierzyć. W krótkim czasie zaopatrywałem w elektrody szklane zakłady naukowe WSR, Instytut Gleboznawstwa, stacje chemiczno-rolnicze oraz Wytwórnę Surowic i Szczepionek w Lublinie i Warszawie. Wykonywałem również drobne naprawy i konserwacje pH-metrów w ramach tzw. działalności usługowej. Traktowałem to jako hobby – nie zbiłem fortuny.

Oprócz tych zajęć byłem normalnym studentem, zaliczałem kolejne ćwiczenia, pracownie i składałem egzaminy. Miło wspominać egzamin z fizyki u prof. Ziomeckiego. Dostałem 3 lub 4 zadania do rozwiązania, a Profesor w tym czasie pytał innego studenta. Szybko rozwiązałem zadania i siedziałem, czekając na egzamin ustny. Po przepytaniu dwóch studentów Profesor podszedł do mnie i spytał: nie może pan rozwiązać zadań? Odpowiedziałem, że

rozwiązałem je w 10 minut, co bardzo go zdziwiło. Pokazałem suwak logarytmiczny, a Profesor zdziwił się, że umiem się nim posługiwać (był przecież autorem książeczki „Suwak logarytmiczny”). Oczywiście zdałem egzamin i dostałem piątkę.

Z biegiem czasu życie stawało się coraz bardziej unormowane i czas szybko płynął. Systematycznie uzyskiwałem zaliczenia kolejnych przedmiotów, a moja praca magisterska stanowiła część badań, które prowadziliśmy dla prof. Hubickiego. Brałem też udział w życiu studenckim: należałem do Koła Chemików, a nawet śpiewałem w chórze.

W 1951 r. znów zmieniła się organizacja studiów. Utworzono studia 2-etapowe: trwające trzy lata studia podstawowe (licencjackie) oraz dwuletnie studia magisterskie. Istotne zmiany polegały na likwidacji całodziennych pracowni i przejściu na plan godzinowy. Przy układaniu planu zajęć staraliśmy się kumulować godziny, aby uzyskać 8-godzinne pracownie; w ten sposób można było wykonać całą analizę. Zostały opracowane odpowiednie programy nauczania. Wprowadzono rygor obecności na wszystkich zajęciach, dlatego studenci pracujący zarobkowo musieli zrezygnować ze studiów. Sam byłem opiekunem roku i sprawdzałem listę obecności na zajęciach. Na szczęście uniknęliśmy dzwonek (z trudem) i został uratowany tzw. kwadrans akademicki.

Zbliżał się czas przeprowadzki do budynku Małej Chemii, który po wcześniejszym oddaniu do eksploatacji budynku Fizyki był drugim obiektem naszego Wydziału. Przeprowadzka odbyła się sprawnie, gdyż do dyspozycji mieliśmy dwukonną platformę, na którą łatwo i wygodnie załadowaliśmy sprzęt, szkło i meble: po kilku kursach cała akcja była zakończona. Oczywiście nie obyło się bez kłopotów. Pan Franciszek (nieoceniony laborant) wkręcając żarówkę spadł z dwóch krzeseł i rozbił balon ze stężonym kwasem azotowym, który momentalnie zareagował z wionami oraz wypełnił korytarz przyziemia brunatnymi tlenkami azotu.

• W pracowni chemicznej (w budynku gimnazjum im. Staszica. Od lewej: Anna Sykut, Michalina Dąbkowska, prof. Włodzimierz Hubicki z małżonką, Eugeniusz Iwanicki), 1952 r.

Fot. Zbiory prywatne

Działająca klimatyzacja dostarczyła szkodliwe opary do sal budynku Fizyki, co wywołało prawdziwy popłoch. Pan Franio miał na szczęście kałesony i długie spodnie, co uchroniło go od poparzeń, niemniej jednak zastosowaliśmy błyskawiczną kąpiel w wannie zainstalowanej w sanitariach.

W podziemiach budynku Małej Chemii mieściła się kotłownia. Ze względu na znaczne gabaryty pieców wybito wielką dziurę we frontowej ścianie i wykonano podkop nie likwidując go od razu po zamontowaniu pieców. Była jesień i zaczęły padać obfite deszcze. Pewnego dnia do pokoju asystentów wpadł Maciek Przybyło krzyżąc: „Zalewa nas woda i błoto!”. Natychmiast (zrzucając po drodze buty i podwijając nogawki od spodni) ruszyliśmy do budowania tamy z desek, cegieł, worków po cementie i podobnych materiałów. Dzięki tej spontanicznej, błyskawicznej akcji udało nam się zatrzymać napór wody i błota, dzięki czemu piwnice nie zostały zalane.

Problem stanowił brak stałego ciśnienia wody, przez co Zakład był kilkakrotnie zalewany. Zarządziliśmy instalację głównego kranu, który miał być zakręcany przez asystenta kończącego wieczorem zajęcia. Różnie z tym jednak bywało, co obrazował w swojej „twórczości” B. M. Przybyło: „Jakoś po poście przyjechali goście. Nie szli długo – przyptęnęli strugą”, albo: „Przy budynku na Nowotki – trzepak, śmietnik, dwa wychodki”.

Jednak lepsze warunki do pracy dydaktycznej i naukowej, jakie mieliśmy w gmachu Małej Chemii przyczyniły się do rozwoju badań naukowych. We wszystkich katedrach nastąpiła koncentracja badań w ramach nowo kreowanych dziedzin badań. I tak w Zakładzie Chemii Fizycznej dominującą dziedziną badań stała się chromatografia bibułowa, która wkrótce wpłynęła na powstanie nowych technik chromatograficznych, a w dalszej kolejności metod flotacyjnych. Było to wdzięczne pole do realizacji prac badawczych i tym sa-

mych rozwoju Katedry. W Katedrze Chemii Nieorganicznej prof. Hubicki zajął się ciekłymi amoniakami i analityką polarograficzną. Ja specjalizowałem się w technikach elektroanalitycznych takich jak: kulometria, amperometria i pH-metria. Z zakresu metod optycznych ważne miejsce zajęła spektroskopia emisyjna oraz metody analizy spektrofotometrycznej. W Katedrze Chemii Organicznej prof. Janczewski rozwijał metody badań nad związkami optycznie czynnymi, ich syntezą i rozdziałem. Prof. Janczewski stwierdził, że nie może prowadzić zajęć na parterze ze względów bezpieczeństwa, zbudowano więc przybudówkę, w której umieścił pracownię preparatyki organicznej (ten tymczasowy baryk przetrwał do 2010 r.). Drugim osiągnięciem Janczewskiego, który nie chciał pracować także w Dużej Chemii, było doprowadzenie do powstania pawilonu Chemii Organicznej przy ul. Glinianej.

Istniejące warsztaty mechaniczne oraz Centralne Laboratorium Aparatury Unikalnej wniosły także swój wkład w rozwój badań oraz działalność usługową dla różnych instytucji naukowych i produkcyjnych, a wyniki prowadzonych tam prac niejednokrotnie były zgłaszane do ochrony patentowej.

Zbliżał się okres rotacji adiunktów, toteż w latach 1960-1962 stopień doktora nauk chemicznych uzyskało kilkanaście osób. Lata 60. przyniosły też przełom w dziedzinie instrumentacji dzięki wprowadzeniu układów tranzystorowych, hybrydowych, a następnie układów scalonych, np. wzmacniaczy operacyjnych.

Pojawiły się komputery nowego typu, ale dopiero wynalezienie półprzewodnikowych pamięci o znacznej pojemności umożliwiło budowanie przyrządów, które były prekursorami prawdziwych komputerów. Działający w UMCS lampowy komputer UMC-1, który zajmował pomieszczenie wykorzystywane obecnie na przedszkole, miał sprawność gorszą niż najtańsze kalkulatory wykorzystywane dzisiaj. Mimo tego opracowany został program informatyczny. Wspominam

o tym dlatego, że w owym czasie komputery były przeznaczone głównie do rozwiązywania problemów rachunkowych.

W ten sposób zbliżamy się do roku 1970, który przyniósł nowe struktury Uniwersytetu. W miejsce sekcji na wydziałach utworzono Instytuty z Zakładami i pracownikami, które uzyskały większą autonomię. Wyrażała się ona powołaniem Dyrektorów Instytutów i Rad Naukowych Instytutów, które miały uprawnienia w zakresie kadrowym, dydaktycznym i naukowym, z wyjątkiem nadawania stopni i tytułów naukowych. Powołaniu Instytutów towarzyszyło powstanie nowych Zakładów oraz pracowni.

Prof. Hubicki nie był zwolennikiem tej reformy. Odczułem tzw. „dystans” w stosunku do mnie i poczułem się nieswojo. Nie czułem się jednak winny, bo – jak czas pokazał – reforma była niezbędna i przyniosła oczekiwany skutek wyrażający się znacznymi postępami na każdym polu, głównie jednak w rozwoju badań i kształceniu kadry. Do nowo utworzonego Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej przeszedłem z dr. Jerzym Matysikiem i dr. Zofią Zychiewicz-Zajdel oraz kilkoma innymi asystentami. Zabraliśmy tylko „osobisty” sprzęt, na którym pracowaliśmy. Po zorganizowaniu Zakładu wybrałem się z butelką koniaku, by podziękować prof. Hubickiemu za dotychczasową opiekę. Przyjął mnie bardzo chłodno, wysłuchał mojej wypowiedzi, ale jej nie skomentował. Było mi bardzo przykro i rozstaliśmy się bez słowa. Po jakimś czasie spotkałem profesora na cmentarzu podczas czyjegoś pogrzebu. Stwierdziłem, że mówi z wielkim trudem i, niestety, powiedziałem, że powinien udać się do lekarza, co go oburzyło i faktycznie zakończyło naszą rozmowę. Kilka miesięcy później profesor zmarł.

Kazimierz Sykut

Dalszy ciąg wspomnień w kolejnym numerze „Wiadomości Uniwersyteckich”.

Od 6 do 28 lutego badacz z naszej Uczelni prowadził badania terenowe dotyczące uczestnictwa Ugandy, Ruandy i Demokratycznej Republiki Konga w ugrupowaniach regionalnych, takich jak: Wspólny Rynek Afryki Wschodniej i Południowej (ang. *COMESA*) oraz Wspólnota Wschodnioafrykańska (ang. *EAC*). Szczególnie cenny materiał badawczy udało się pozyskać od ministerstw w Ugandzie (np. MSZ, Ministerstwo Handlu) i urzędu statystycznego (ang. *UBOS*), przy czym przeprowadzono i nagrano również 22 wywiady z profesorami Makerere University oraz pracownikami organizacji pozarządowych w Ugandzie, a także z kadrą INES w Ruandzie.

• Badania ankietowe w Karamojy w Ugandzie

Fot. z archiwum Konrada Czernichowskiego

Badania w Afryce

Jako uzupełnienie pobytu na czarnym kontynencie poprowadziłem seminaria dla studentów i nauczycieli akademickich nt. COMESY. Auditorium cieszyło się dużym zaangażowaniem słuchaczy, czego dowiodły liczne pytania ze strony studentów ugandyjskich, ale i obcokrajowców – z Demokratycznej Republiki Konga, Etiopii oraz Sudanu Południowego.

Makerere University jest obecnie jedną z 8 najlepszych uczelni w Afryce wg U.S. News/Thomson Reuters. Z polskich szkół wyższych wyprzedzają ją tylko UW, UJ i Politechnika Warszawska. Składa się z 9 koledżów i jednej szkoły na prawach koledżu (School of Law). Studia są płatne i elitarne. W Makerere University uczy się 40 000 studentów, z czego ponad 8 000 w College of Business and Management Sciences (przy przeszło 100 pracownikach naukowych). Wśród jego absolwentów są prezydenci państw afrykańskich: Milton Obote, Godfrey Binaisa (Uganda), Julius Nyerere, Benjamin Mkapa (Tanzania), Mwai Kibaki (Kenia),

Joseph Kabila (Demokratyczna Republika Konga).

College of Business and Management Sciences, w którym pracowałem, podzielony jest na trzy szkoły: School of Business, School of Economics i School of Statistics & Planning. Dziekan School of Economics prof. Edward Bbaale – człowiek, na którego zaproszenie przyjechałem; osoba szczególnie pomocna i chętna do działania – po jednym z moich wykładów publicznie wyraził zainteresowanie współpracą z naszą Uczelnią. Stałaby się ona kolejną po Oksfordzie szkołą partnerską Makerere University. Dodatkowo lider studentów i Africa's Economists Network Moses Ruharo dopytywał się o możliwości wymiany studenckiej lub studiów po angielsku na Wydziale Ekonomicznym UMCS.

Przeprowadziłem też ankiety wśród mieszkańców Ugandy, Ruandy i Konga, odbyły się kwerendy w bibliotece Makerere University College of Business and Management Sciences, centrum naukowym Ministerstwa ds. Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej w Ugandzie oraz bibliotece

głównej INES w Ruandzie. Zgromadziłem dość materiału, by móc bez przeszkód kontynuować badania w ojczyźnie.

Pojawiła się możliwość obserwacji, jak przebiega lokalna kampania prezydencka. Ludzie obawiali się wybuchu zamieszek, bo jeszcze nigdy w historii Ugandy władza nie była przekazywana w sposób pokojowy. Tuż przed wyborami, w czwartek 18 lutego lider opozycji Kizza Besigye został na kilka godzin aresztowany i uniemożliwiono mu wjazd na teren kampusu Makerere University. Wobec protestujących policja użyła gazu łzawiącego. Podczas całej kampanii wyborczej zginęła jedna osoba, a prezydentem ostatecznie został ponownie Yoweri Kaguta Museveni, rządzący krajem od 30 lat.

Chciałbym skierować wyrazy wdzięczności za wsparcie finansowe i organizacyjne do Dziekana Wydziału Ekonomicznego, prof. dr. hab. Zbigniewa Pastuszaka, oraz Kierownika Katedry Teorii i Historii Ekonomii, prof. dr. hab. Macieja Bałtowskiego.

Konrad Czernichowski

Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Środowisko przyrodnicze i społeczne Roztocza – stan i perspektywy polsko- -ukraińskich badań bilateralnych”

Fot. Paweł Marczakowski

• Obrady w sali lustrzanej Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki

W dniach 21-22 marca we Lwowie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Środowisko przyrodnicze i społeczne Roztocza – stan i perspektywy polsko-ukraińskich badań bilateralnych”, zorganizowana wspólnie przez Wydział Geograficzny Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Roztoczański Park Narodowy. Honorowy Patronat nad wydarzeniem objęli JM Rektor LUN prof. dr hab. Volodymyr Melnik oraz JM Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski.

Zasadniczym celem Konferencji była prezentacja wyników dotychczasowych badań prowadzonych na Roztoczu, zarówno przez badaczy z Polski jak i z Ukrainy, oraz wytyczenie kierunków dalszej współpracy w zakresie badań środowiska przyrodniczego, społecznego i kulturowego tego obszaru, zwłaszcza w kontekście realizacji projektu Transgranicznego Rezerwatu Biosfery „Roztocze”.

W Konferencji uczestniczyli pracownicy naukowcy naszej Uczelni i Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz przedstawiciele Roztoczańskiego Parku Narodowego, a także naukowcy z Uni-

wersytetu im. Iwana Franki i Narodowego Uniwersytetu Leśno-Technicznego we Lwowie. Spotkanie otworzył Prorektor ds. Nauki i Nauczania Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego prof. Yaroslav Harasym, który powitał licznie zgromadzonych gości. Ponadto w części oficjalnej głos zabrali Dziekan Wydziału Geograficznego dr Wolodymyr Bilaniuk oraz Dziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS w Lublinie dr hab. Radosław Dobrowolski, prof. nadzw.

Podczas sesji referatowej podsumowano dotychczasową współpracę obejmującą szeroko rozumianą

problematykę środowiskową, w tym monitoring oraz ocenę stanu jakości i zmian środowiska przyrodniczego, społecznego i kulturowego Roztocza. Prof. Jarosław Krawczuk przedstawił główne kierunki badań przyrodniczych w ukraińskiej części Roztocza, zaś prof. Oleg Szabliń omówił zagadnienia społeczno-ekonomiczne dotyczące tego regionu.

Jednym z ważniejszych punktów programu była prezentacja obszernej monografii naukowej pt. „Roztocze – przyroda i człowiek”. Publikacja jest wymiernym efektem wieloletniej, bilateralnej współpracy w dziedzinie poznania i popularyzacji unikalnych walorów przyrodniczych, krajobrazowych i historyczno-kulturowych Roztocza jako regionu pogranicza kulturowo-przyrodniczego. Jako przykład budowania tożsamości regionu przedstawiono z kolei przygotowaną przez pracowników Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS mapę pt. „Roztocze – różnorodność przyrodnicza i dziedzictwo kulturowe”. Prezentacji dokonali wspólnie dr Paweł Cebrykow, Wioletta Kałamucka

Fot. Paweł Cebrykow

• Podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Wydziałem NoZiGP UMCS, Wydziałem Geograficznym LUN, Roztoczańskim Parkiem Narodowym i Jaworowskim Przyrodniczym Parkiem Narodowym

i Krzysztof Kałamucki. Na koniec tej części spotkania dr Przemysław Stachyra wygłosił referat na temat roli Roztoczańskiego Parku Narodowego w inicjowaniu i prowadzeniu prac naukowo-badawczych z zakresu monitoringu środowiska przyrodniczego.

W kolejnej części sesji referatowej poruszono temat wspólnego podejmowania inicjatyw edukacyjnych i budowania zaplecza naukowo-dydaktycznego poprzez wymianę doświadczeń i współpracę w zakresie wymiany oraz organizacji praktyk dla studentów z Lublina i Lwowa na terenie Roztoczańskiego Parku Narodowego. Temat ten zreferowali dr Mirosław Krukowski i Jurij Zinko. Z kolei mgr Tadeusz Grabowski – Zastępca Dyrektora Roztoczańskiego Parku Narodowego – mówił o perspektywach współpracy naukowo-badawczej w ramach projektu Transgranicznego Rezerwatu Biosfery „Roztocze”.

W trakcie dyskusji wielokrotnie podkreślano rangę i znaczenie badań interdyscyplinarnych prowadzonych na Roztoczu. Dyskutowano również o możliwości kontynuowania dotych-

czasowych przedsięwzięć i podejmowania nowych inicjatyw. Wyrażono także uznanie dla Roztoczańskiego Parku Narodowego za inicjowanie licznych działań związanych z monitoringiem, badaniami podstawowymi, edukacją przyrodniczą w układzie transgranicznym oraz działalnością wystawienniczą i wydawniczą obejmującą nie tylko teren Parku, ale także całe Roztocze. Na ręce odchodzącego na emeryturę Dyrektora RPN mgr inż. Zdzisława Strupieniuka przekazano listy gratulacyjne i podziękowania za długoletnią współpracę.

Na zakończenie plenarnej sesji referatowej sygnowano porozumienie o współpracy pomiędzy Wydziałem Nauk o Ziemi i Gospodarki Przemysłowej UMCS w Lublinie, Wydziałem Geograficznym LUN we Lwowie, Roztoczańskim Parkiem Narodowym i Jaworowskim Przyrodniczym Parkiem Narodowym. Podpisy pod dokumentem złożyli Dziekani Wydziałów: prof. Radosław Dobrowolski i dr Wolodymyr Bilaniuk oraz Dyrektorzy Parków: mgr inż. Zdzisław Strupieniuk i mgr Michał Bielak.

Po zakończonej sesji plenarnej uczestnicy Konferencji zostali zaproszeni do Katedr i Zakładów Wydziału Geograficznego Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego na dyskusje panelowe zawężone tematycznie do reprezentowanych przez naukowców specjalności. Były to bardzo owocne rozmowy, w trakcie których przedstawiono problematykę badań realizowanych w poszczególnych jednostkach Wydziału, omówiono perspektywy wspólnych badań oraz organizacji Konferencji i sympozjów naukowych.

W drugim dniu Konferencji uczestnicy odwiedzili Zapowidnyk Roztocze i Jaworowski Przyrodniczy Park Narodowy, dzięki czemu zapoznali się z dwiema różnymi formami ochrony przyrody na Ukrainie.

Konferencja z jednej strony stanowiła podsumowanie wspólnie prowadzonych badań oraz prac z zakresu ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego Roztocza, z drugiej zaś określiła przyszły kierunek współpracy pomiędzy Uniwersytetami i Parkami.

Krzysztof Kałamucki (UMCS)

Tadeusz Grabowski (RPN)

Fot. Taras Bondarenko

• Taras Bondarenko podczas Targów

W dniach 11-13 lutego w Mińsku (Białoruś) odbyły się Targi Edukacyjne „Edukacja i Kariera 2016”.

Relacja z Targów „Edukacja i Kariera 2016”

UMCS na stoisku „Study in Poland” reprezentował dr Taras Bondarenko (warto zaznaczyć, że było to najbardziej oblegane stoisko na targach). Osób zainteresowanych studiowaniem w Polsce pojawiło się zdecydowanie więcej niż w latach poprzednich, co daje dobre perspektywy na wzrost liczby studentów z Białorusi w RP (także na naszej Uczelni). Młodzież interesowała się zarówno studiami odpłatnymi, jak i studiami bezpłatnymi – na podstawie Karty Polaka.

Przedstawiciele polskich szkół wyższych wzięli udział w spotkaniu z Ambasadorem, pracownikami konsulatu generalnego RP w Mińsku oraz przedstawicielem Instytutu Polskiego na Białorusi. Zostały omówione możliwości współpracy w celu promocji naszych

uczelni (w tym UMCS) u wschodniego sąsiada: szkolenia dla nauczycieli j. polskiego na Białorusi, wykłady na uczelniach białoruskich, rozdanie materiałów promocyjnych w centrach wizowych na Białorusi czy udział w wydarzeniach artystycznych. Przykładem współpracy z ambasadą było umieszczenie na jej stronie internetowej informacji o wydarzeniu Drzwi Otwarte UMCS 2016.

Udało się też nawiązać kontakty z firmami rekrutacyjnymi i przedstawicielami Polonii. Wiele osób zainteresowanych studiami na UMCS odwiedziło później naszą Uczelnię podczas właśnie Drzwi Otwartych. W ostatni dzień targów kandydaci licznie odwiedzali stoisko – wraz z rodzicami – aż do ostatniej minuty przed zamknięciem.

Taras Bondarenko

• Prof. dr hab. W. Melnyk, Rektor Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. I. Franki oraz prof. dr hab. U. Bobryk, Prorektor ds. Studenckich UMCS

Fot. Materiały autora

Porozumienie o współpracy UMCS z Uniwersytetami we Lwowie i Iwano-Frankiwsku

W dniach 20-22 marca delegacja UMCS – w składzie: prof. dr hab. Urszula Bobryk (Prorektor ds. Studenckich), prof. dr hab. Grzegorz Janusz (Dziekan Wydziału Politologii), prof. dr hab. Marek Pietraś (Prodziekan Wydziału Politologii ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą), prof. dr hab. Walenty Baluk (Dyrektor Centrum Europy Wschodniej) oraz prof. dr hab. Wojtek Sokół i dr hab. Beata Surmacz – złożyła wizytę we Lwowskim Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki oraz Przykarpackim Uniwersytecie Narodowym im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku.

Nasi reprezentanci przeprowadzili rozmowy w zakresie realizowania międzyuczelnianych umów ramowych, uzgodnili kierunki i zakres dalszej współpracy oraz podpisali nowe porozumienia.

We Lwowskim Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki (LUN) delegacja spotkała się z JM Rektorem prof. dr. hab. Włodzimierzem Melnykiem. Podczas spotkania podpisano nową Umowę o współpracy akademickiej. Dotychczasowe formy współpracy obydwu uczelni koncentrowały się wokół wymiany studentów i nauczycieli akademickich oraz wspólnych przedsięwzięć naukowych i kulturalnych. Nowa Umowa rozszerza ofertę współpracy o wspólne uczestnictwo w programach Erasmus+, programach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, Horyzont 2020 i innych. Strony zadeklarowały prowadzenie wspólnych badań naukowych i wydawnictw, Szkół Letnich oraz realizację wspólnych programów kształcenia studentów. Równoległe studioowanie na obydwu uczelniach pozwoli żakom na uzyskanie dwóch dyplomów i będzie sprzyjało umiędzynarodowieniu studiów. Następnie pod przewodnictwem prof. Urszuli Bobryk i doc. Marii Zubryckiej, Prorektor ds. Naukowo-Pedagogicznych i Współpracy Międzynarodowej LUN odbyło się spotkanie robocze w sprawie treści Porozumienia o wspólnym kształceniu studentów, w trakcie którego strony wyjaśniły wątpliwości i obawy

związane z podpisaniem i realizacją diskutowanego programu na kierunkach Stosunki międzynarodowe, Politologia i Geografia. Podjęto decyzję o kontynuowaniu prac nad treścią Porozumienia w ramach grupy roboczej.

W Przykarpackim Uniwersytecie Narodowym im. Wasyla Stefanyka (PUN) delegacja spotkała się z JM Rektorem prof. dr. hab. Ihorrem Cependą, który podjął pracowników naszej Uczelni uroczystą kolacją. Następnego dnia pod przewodnictwem jego i Prorektor UMCS odbyło się spotkanie z pracownikami uczelni partnerskiej. W trakcie rozmowy dokonano bilansu dotychczasowej współpracy. Prof. Ihor Cependa pozytywnie ocenił współpracę swojej uczelni z Wydziałem Politologii i Centrum Europy Wschodniej UMCS, wskazując na wysoki poziom merytoryczny i organizacyjny szeregu wspólnie organizowanych, Międzynarodowych Konferencji Naukowych. Rektor

PUN zachęcał także inne Wydziały do współdziałania oraz zaproponował poszerzenie dotychczasowej współpracy o program integracji środowiska akademickiego obydwu uczelni w ramach projektów turystyki kulturowej i przyrodniczej w obrębie ukraińskich Karpat. Prorektor Urszula Bobryk i prof. dr hab. Grzegorz Janusz podkreślali wzajemne zainteresowanie i przyjazną atmosferę współpracy w różnych dziedzinach życia akademickiego oraz potrzebę współdziałania w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację wspólnych programów kształcenia, wymiany akademickiej i realizację badań naukowych. Na zakończenie spotkania rektorzy podpisali Porozumienie o wspólnym kształceniu studentów na kierunkach Stosunki międzynarodowe i Politologia. Integralną część Porozumienia stanowi protokół równoważności programów studiów na ww. kierunkach, który został podpi-

Fot. Materiały autora

sany przez prof. Grzegorza Janusza i prof. dr hab. Mykołę Kuhutiaka. Kolejnym punktem programu były spotkania grup roboczych na kierunkach

Stosunki międzynarodowe i Politologia. Prof. Urszula Bobryk odwiedziła Instytut Sztuki PUN, omawiając warunki nawiązania współpracy

między Instytutem a Wydziałem Artystycznym UMCS.

Podpisane Porozumienie o wspólnym kształceniu studentów pomiędzy naszym Uniwersytetem a Podkarpackim Uniwersytetem Narodowym im. Wasyła Stefanyka określa warunki kształcenia w oparciu o stwierdzenie równoważności efektów kształcenia u każdej ze stron. Powyższe założenia dają studentowi możliwość równoległego studiowania na studiach II stopnia na uczelni macierzystej i partnerskiej oraz uzyskania dyplomu UMCS i PUN.

Prof. dr hab. Walenty Baluk

Dyrektor Centrum

Europy Wschodniej UMCS

Wydział Politologii UMCS

Fot. Materiały autora

• Podpisanie porozumienia o współpracy. Od lewej: prof. dr hab. I. Cependa, Rektor Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. W. Stefanyka, prof. dr hab. U. Bobryk, Prorektor ds. Studenckich UMCS, prof. dr hab. W. Baluk, Dyrektor CEW UMCS

„Świat w polskich mediach”

17 marca na Wydziale Politologii UMCS zainaugurowana została II edycja cyklu spotkań z dziennikarzami i komentatorami, zajmującymi się publicystyką międzynarodową, pod tytułem „Świat w polskich mediach”. Pierwszym gościem w tym roku był redaktor Wacław Radziwinowicz, wieloletni korespondent „Gazety Wyborczej” w Rosji.

Spotkanie, prowadzone przez prof. dr hab. Iwonę Hofman, poświęcone było sytuacji wewnętrznej w Rosji, jej polityce zagranicznej oraz pracy korespondenta zagranicznego. W opinii redaktora Wacława Radziwinowicza odmiennosc rosyjskiej kultury i cywilizacji powoduje, że wiele zjawisk i procesów polityczno-społecznych jest często niezrozumiała dla zewnętrznych obserwatorów. Dlatego za swoje główne zadanie uważa tłumaczenie polskim czytelnikom na czym polega specyfika rosyjskiej rzeczywi-

stości. Redaktor Radziwinowicz podkreślał także, że głównym obiektem jego krytyki nie jest społeczeństwo rosyjskie, lecz władze na Kremlu, które zaprzepaściły długi okres koniunktury na rynkach energetycznych i nie zdecydowały się na głębokie reformy modernizujące rosyjską gospodarkę i państwo. Odpowiadając na pytanie dlaczego większość Rosjan akceptuje władzę, która doprowadziła ich do zubożenia, a państwo rosyjskie do sytuacji „gorącego pokoju” w stosunkach z Zachodem, Wacław Radziwinowicz odpowiadał, że wynika to z przywiązania Rosjan do swojego państwa – jego istnienie zapewnia silną władzę, a ta z kolei porządek i bezpieczeństwo. Najgorszą sytuacją w opinii Rosjan jest anarchia. Okresy „smuty” (zamętu), np. rok 1612, 1917, lata 90. XX wieku, kojarzą się przeciętnemu Rosjaninowi z głębokim kryzysem, który wykorzystują wrogowie „z zewnątrz”, usiłujący zagarnąć bogactwa naturalne Rosji.

Wacław Radziwinowicz jest dziennikarzem prasowym, publicystą i reportażystą. W 1992 został redaktorem naczelnym regionalnego oddziału „Gazety Wyborczej” w Olsztynie, a w 1997 stał korespondentem tego dziennika w Moskwie. Specjalizuje się w publicystyce poświęconej rosyjskiej polityce i społeczeństwu. W grudniu 2015 cofnięto jego akredytację dziennikarską i nakazano opuszczenie Rosji w odwecie za wydalenie z Polski rosyjskiego dziennikarza podejrzewanego o szpiegostwo na rzecz Rosji. Wacław Radziwinowicz jest autorem książek „Gogol w czasach Google’a: korespondencje z Rosji 1998–2012” (2013), „Soczi: igrzyska Putina” (2014) i „Creme de la KREML” (2016).

Cykl „Świat w polskich mediach” adresowany jest do studentów zainteresowanych zarówno warsztatem dziennikarskim, jak i zagadnieniami dotyczącymi społecznych stosunków międzynarodowych ze szczególnym uwzględnieniem problematyki wschodniej.

Bogdan Borowik

Fot. Sylwia Skonieczka

V Forum Dyrektorów Szkół Średnich i przedstawicieli Kuratorium Oświaty z Ukrainy

W dniach 22-24 marca w Poznaniu odbyło się V Forum Dyrektorów Szkół Średnich i przedstawicieli Kuratorium Oświaty z Ukrainy. 45 dyrektorów szkół średnich i przedstawicieli kuratorium oświaty z całej Ukrainy przyjechało do Poznania na V Forum Dyrektorów Szkół Średnich, organizowane pod patronatem międzynarodowego programu Eurostudent. W ciągu trzech dni dyrektorowie szkół z Ukrainy mogli zapoznać się z ofertą edukacyjną ponad 10 polskich uczelni, posłu-

chać ciekawych wykładów dotyczących systemu oświaty w Polsce, porozmawiać z polskimi kolegami czy zwiedzić miasto. Na forum ofertę edukacyjną naszego Uniwersytetu zaprezentował dr Taras Bondarenko. Odbył się też panel dyskusyjny, konsultacje indywidualne i minitargi. Wyjazd był okazją do nawiązania kontaktów z przedstawicielami różnych ośrodków akademickich, wymiany informacji o ich ofertach edukacyjnych i podbudowanie współpracy ze szkołami ukraińskimi.

UMCS na Targach Edukacyjnych „Futuralia” w Lizbonie

Targi edukacyjne „Futuralia” w Lizbonie cieszą się coraz większym zainteresowaniem zarówno wśród maturzystów jak i uczelni, w tym polskich szkół wyższych. Jest to doskonała okazja dla maturzystów, aby spotkać się bezpośrednio z przedstawicielami tych placówek, w tym również uczelni zagranicznych, i poznać aktualną ofertę kształcenia.

UMCS dąży do przyciągnięcia jak największej liczby studentów z zagranicy. Póki co jest liderem, jeśli chodzi o liczbę studentów z Ukrainy, ale w dalszej perspektywie ma zamiar przyciągnąć również młodych z krajów UE. W zgodzie z tym duchem przedstawiciele UMCS wzięli udział w Targach Edukacyjnych „Futuralia” w Lizbonie (16-19 marca). Udział uczelni polskich organizowała Fundacja Perspektywy w ramach programu „Study in Poland” we współpracy z Ambasa-

dą RP w Lizbonie. Wśród nich na wspólnym stanowisku obecne były chociażby Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Politechnika Wrocławska czy Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie.

Dodatkowo w ramach targów edukacyjnych odbyły się liczne spotkania w Ambasadzie RP i w tamtejszych ośrodkach kształcenia. UMCS uczestniczył we wszystkich wydarzeniach, m.in. w spotkaniach roboczych, na których gospodarze podzielili się doświadczeniem fuzji kilku uczelni w Uniwersytet Lizboński (w tej chwili jest to największa i najbardziej znacząca szkoła wyższa w Portugalii). Omówiono tam również dotychczasową współpracę z uczelniami polskimi (w tym współpracę w zakresie programu Erasmus oraz podwójnych dyplomów) oraz perspektywy dalszego jej rozwoju. Spotkania organizowane były tak-

że na Portugalskim Uniwersytecie Katolickim, reprezentowanym przez m.in. Prorektor Isabel Capelo Gil, Adriana Martins (koordynator International Relations) i Ivone Moreira (Dyrektor International Programmes). Przedstawiciele byli bardzo zainteresowani podjęciem współpracy z naszym Uniwersytetem w kilku zakresach: portugalistyce (PUL posiada własne Centrum Nauczania Języka Portugalskiego jako Obcego) i programie Erasmus+, szczególnie w dziedzinie politologii i humanistyki. Prowadzono też rozmowy dotyczące utworzenia programu wspólnego dyplomowania.

Szacuje się, że w Targach wzięło udział ok. 80 000 maturzystów. Odwiedzający w większości interesowali się kierunkami artystycznymi (zarówno sztukami plastycznymi jak i muzycznymi), informatyką, turystyką i rekreacją oraz kierunkami medycznymi.

Wizyta delegacji Katedry Rachunkowości i Analizy Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” na Wydziale Ekonomicznym UMCS

Fot. Michał Cabań

• Delegacja pracowników Katedry Rachunkowości i Analizy Politechniki Lwowskiej na spotkaniu z Dziekanem Wydziału Ekonomicznego dr. hab. Zbigniewem Pastuszakiem, prof. nadzw. i pracownikami Zakładu Rachunkowości UMCS

prof. Anatolij Zahorodny wręczył Kierownikowi Zakładu Rachunkowości UMCS w Lublinie dr. hab. Henrykowi Ronkowi, prof. nadzw. dyplom za osiągnięcia w dotychczasowej współpracy w zakresie przygotowania wspólnych monografii, potwierdzający jednocześnie zajęcie III miejsca w konkursie na najlepsze publikacje naukowe, zorganizowanym przez Wydział Zarządzania Narodowego Uniwersytetu Politechniki Lwowska.

Janusz Narkiewicz

Od 29 lutego do 1 marca na Wydziale Ekonomicznym UMCS gościła delegacja pracowników Katedry Rachunkowości i Analizy Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska”. Katedra ta od pięciu lat współpracuje z Zakładem Rachunkowości UMCS, a owocem tej współpracy jest m.in. publikacja czterech zbiorowych monografii naukowych, organizacja trzech wspólnych Konferencji Międzynarodowych, a także coroczna wymiana studentów uczestniczących w Konferencjach Naukowych i szkoleniach dydaktycznych. W trakcie spotkania z Dziekanem Wydziału Ekonomicznego UMCS dr. hab. Zbigniewem Pastuszakiem, prof.

nadzw. omówiono bieżące problemy oraz plan dalszej współpracy naukowo-dydaktycznej na najbliższe lata. Obok kontynuacji dotychczasowych form współpracy zaproponowano nowe, jak np. odbywanie zagranicznych staży naukowych oraz prowadzenie wybranych zajęć dydaktycznych przez pracowników skoordynowanych ze sobą jednostek w Polsce i na Ukrainie. Wskazano także na potencjalną możliwość ubiegania się o wspólne granty naukowe, m.in. w ramach tzw. Wyszehradzkiego Programu Strategicznego.

W czasie pobytu delegacji ukraińskiej Kierownik Katedry Rachunkowości i Analizy Politechniki Lwowskiej

Fot. Michał Cabań

• Wspólne monografie naukowe pracowników Katedry Rachunkowości i Analizy Politechniki Lwowskiej i Zakładu Rachunkowości UMCS w latach 2012-2015

II edycja konkursu Medi@sferY zakończona

Fot. Materiały autora

Prof. dr hab. Iwona Hofman uczestniczyła w II gali konkursu Medi@sferY, która odbyła się 30 marca w Gdańsku. Prof. Hofman pełniła funkcję członka kapituły i honorowego patrona Medi@sferów. Ogólnopolski konkurs na najlepszą pracę magisterską z zakresu medioznawstwa zainicjował Instytut Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa UG.

W drugiej edycji konkursu laureatką została mgr Olivia Kłusek (UJ) za pracę pt. „Latte-feminizm, pop-feminizm i girl power. Trywializacja pojęcia feminizmu w kobiecej prasie ilustrowanej segmentu luksusowego” (promotor: dr hab. Małgorzata Lisowska-Magdziarz).

Warto przypomnieć, że laureatem pierwszej edycji był mgr Marcin Sanakiewicz, absolwent kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna na Wydziale Politologii UMCS.

Magdalena Pataj

III edycja Nocnych Korków z WOS-u

W nocy z 4 na 5 marca na Wydziale Politologii UMCS odbyła się już III edycja imprezy dla maturzystów o nazwie Nocne Korki z WOS-u. Nietypowa pora (18:00–2:00) i niezwykłe okoliczności (Pałac Lubomirskich, siedziba Wydziału Politologii) bezsprzecznie przydały wydarzeniu wyjątkowej aury, ale warto podkreślić, że spotkanie wykładowców naszej Uczelni z kandydatami na studia miało przede wszystkim znaczenie merytoryczne. Inicjatywy towarzyszące także przyciągają uczestników, ale sedno spotkania za każdym razem stanowi przekazywanie wiedzy. Tym bardziej cieszy bardzo duże za-

interesowanie Korkami i aula pełna młodych ludzi, żywo zainteresowanych poruszonymi tematami i biorących aktywny udział w zajęciach.

W tym roku kadra politologów zapoznała młodzież z następującymi zagadnieniami: Modele ustrojowe państw demokratycznych; Polityka zagraniczna Polski wobec państw sąsiednich; Senat RP – organy i funkcjonowanie – symulacja obrad; Geografia polityczna świata; Rodzina jako podstawowa jednostka społeczna; Demokracja w dobie Internetu i globalizacji. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także zajęcia warsztatowe pod tytułem „Studiuj z głową”, przeprowadzone przez pracownika Biura Karier UMCS.

W dobie narzekania na „dzisiejszą młodzież” okazuje się, że wielu młodych ludzi stawia na wiedzę, a Nocne Korki z WOS-u postrzegają jako całkiem dobry sposób rozpoczęcia weekendu. Wypada mieć nadzieję, że wiele z tych osób będzie miało w pamięci tę imprezę, gdy przyjdzie czas rekrutacji na studia...

Tomasz Bichta

Fot. Sylwia Skornicka

Relacja z debaty „Modele uczestnictwa we współczesnej kulturze”

2 marca na Wydziale Politologii odbyła się debata poświęcona kulturze współczesnej. Jako słuchacze uczestniczyli w niej uczniowie gimnazjum nr 15 im. Jana Pawła II w Lublinie oraz studenci kierunku Produkcja medialna. Debata podzielona na dwie grupy: zwolenników kultury wysokiej i zwolenników kultury niskiej. Poruszone kwestie dotyczyły m.in. rozwoju kultury masowej i najważniejszych dzieł jej czołowych przedstawicieli oraz cech i wartości reprezentowa-

nych przez poszczególne nurty kultury. Organizatorami wydarzenia byli doktoranci I roku Nauk o polityce i prof. dr hab. Iwona Hofman.

Wioleta Kośka

Fot. Sylwia Skornicka

Fot. Michał Caban

• Od lewej: Magdalena Oronowicz, Anna Popik, Karol Przydatek, Natalia Ołwoko, maskotka Wydziału Ekonomicznego (Michał Zarkzewski), Magdalena Kondas, Ewa Hałasa, Katarzyna Szkuat, (od góry, od lewej) Marcin Dudziak, Wacław Smygus, Barbara Sioma

Drzwi Otwarte UMCS na Wydziale Ekonomicznym

11 marca podczas Drzwi Otwartych stoisko Wydziału Ekonomicznego reprezentowali przedstawiciele Samorządu Studentów oraz Kół Naukowych, którzy na podstawie własnych doświadczeń opowiadali o możliwościach rozwoju dzięki studiom na naszym Uniwersytecie. Swoją pomocą licealistom służyli studenci wszystkich kierunków prowadzonych na Wydziale Ekonomicznym. Jedną z głównych atrakcji była maskotka Wydziału Ekonomicznego – bardzo towarzyski i sympatyczny „Docent Kopytko” (na zdjęciu z grupą zaangażowanych studentów), który chętnie udzielał wywiadów, brał udział w sesjach fotograficznych z kandydatami, zawierał nowe znajomości i integrował się m.in. z maskotką KU AZS UMCS.

Ponadto na kandydatów czekały liczne atrakcje w pomieszczeniach Wydziału Ekonomicznego. Były to np. „Quiz Ekonomiczny” przygotowany przez Samorząd Studentów WE we współpracy z Studenckim Kołem Naukowym Finansistów. Ogromnym zainteresowaniem cieszyło się spotkanie „Jak studiować żeby nie zwariować?” prowadzone dla maturzystów przez Dziekana Wydziału Ekonomicznego UMCS, prof. Zbigniewa Pastuszaka oraz „Stand-up ekonomiczny”, podczas którego wystąpili uwielbiani przez studentów za umiejętności dydaktyczne pracownicy Wydziału Ekonomicznego – dr Mariusz Kicia, dr Roman Asyngier, dr Jakub Czerniak i mgr Rafał Muda. Podczas tych występów kandydaci mogli poznać wiele ekonomicznych ciekawostek. Drzwi Otwarte przyciągnęły tłumy maturzystów, z którymi, zgodnie z tegorocznym hasłem „Przyjdź. Zobacz. Zostań.”, mamy nadzieję spotkać się w październiku.

Magdalena Kondas

Już po raz czterdziesty czwarty na Wydziale Prawa i Administracji UMCS odbył się Środowiskowy Konkurs Krasomówczy, zorganizowany 15 marca przez Studenckie Koło Naukowe Prawników UMCS.

XLIV Środowiskowy Konkurs Krasomówczy

W tegorocznej edycji w rolach stron procesowych wystąpiło ośmiu studentów. Ich udział polegał na wygłoszeniu mów końcowych przed sądem I instancji, na podstawie kasusów przygotowanych przez pracowników lubelskich sądów. Kazusy dotyczyły zabójstwa w afekcie, kradzieży, ustalenia treści księgi wieczystej zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym oraz decyzji SKO dotyczącej odmowy przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Komisja konkursowa oceniała wygłoszone mowy końcowe uczestników, biorąc pod uwagę retorykę i kulturę języka, logikę uzasadnienia, poprawność kwalifikacji prawnej i argumentacji oraz ogólne wrażenie. Jury wyłoniło najlepszą trójkę uczestników konkursu. Zwycięzcą XLIV Środowiskowego Konkursu Krasomówczego został Kamil Dumaś, który otrzymał nagrodę główną, ufundowaną przez Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS prof. dr hab. Annę Przyborowską-Klimczak. Laureat reprezentował WPiA UMCS podczas Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego, który odbył się 16 we Wrocławiu.

Drugie miejsce zajęła Izabela Kalisz, która zdobyła również nagrodę publiczności, ufundowaną przez księgar-

• Jury miało niełatwe zadanie...

nię internetową „Naukowa.pl”, oraz nagrodę za najlepszą mowę obrończą, ufundowaną przez Okręgową Radę Adwokacką w Lublinie. Trzecie miejsce i nagroda Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie przypadły Mateuszowi Cielnińskiemu. Wyróżnienie Prezesa Sądu Apelacyjnego w Lublinie uzyskał student Jonasz Gałęziowski, a nagrodą za najlepszą mowę oskarżycielską, ufundowaną przez Prokuratora Okręgowego w Lublinie, doceniono studenta Adriana Korszłę. Ponadto Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie przekazała upominki wszystkim uczestnikom tegorocznej edycji Konkursu. Miło zachował się Pan Prezes Sądu Okręgowego w Lublinie, który trójkę laureatów uhonorował też we własnym zakresie.

Władze Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS składają serdeczne gratulacje wszystkim uczestnikom, a w szczególności laureatom tegorocznego Konkursu Krasomówczego, życząc jednocześnie powodzenia na kolejnych etapach prawniczej ścieżki edukacyjnej oraz zawodowej. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do angażowania się w inicjatywę Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS.

Skład Jury: przewodniczący – prof. dr hab. Ireneusz Nowikowski (Katedra Postępowania Karnego WPiA UMCS, Kierownik); sędziowie – prof. dr hab. Andrzej Jakubecki (Katedra Postępowania Cywilnego i Międzynarodowego Prawa Handlowego WPiA UMCS, Kierownik), prof. dr hab. Marian Zdyb (Katedra Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji WPiA UMCS, Kierownik), dr Aleksandra Nowosad (Katedra Prawa Karnego i Kryminologii WPiA UMCS, adiunkt), dr Michał Zalewski (Katedra Prawa Cywilnego WPiA UMCS, asystent), Maciej Chorągiewicz (Okręgowa Rada Adwokacka w Lublinie, adwokat), Jerzy Dudek (Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie, wiceprezes), Elżbieta Gawda (III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Apelacyjnego w Lublinie, przewodnicząca), Przemysław Grochowski (Sąd Okręgowy w Lublinie, wiceprezes), Agnieszka Kępka (Prokuratura Okręgowa w Lublinie, prokurator), Ewa Urbanowicz-Jakubiak (Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie, rzecznik prasowy), Tomasz Drab (Studenckie Koło Naukowe Prawników UMCS, przewodniczący).

Zarząd Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS

Fot. Mateusz Bałuka

Drzwi Otwarte w Instytucie Filologii Słowiańskiej

Fot. Kamen Rikev

11 marca w Instytucie Filologii Słowiańskiej upłynął bardzo ciekawie. Odbwały się spotkania z uczniami i nauczycielami ze szkół średnich, było dyżurowanie na stoisku IFS na Wydziale Humanistycznym i w ACK „Chatka Żaka” oraz rozdawanie ulotek z ofertą Instytutu na rok akademicki 2016/2017.

Drzwi Otwarte rozpoczęła prezentacja programu studentów bułgarystów, przygotowana pod kierunkiem dr. Kamena Rikeva – rodowitego Bułgara. „We learn Bulgarian in Lublin” – uczymy się bułgarskiego w Lublinie – tak nazywało się wystąpienie studentów z Hebei Foreign Studies University w Shijazhuang (Chiny), którzy poznają ten język w naszym Instytucie. O świętach, świętowaniu i innych ciekawostkach z życia młodych Bułgarów opowiedziały studentki z Koła Naukowego Bułgarystów – Agnieszka Chmielowiec, Justyna Fąfara, Karolina Sikora i Ida Tylega (I i II r. bałkanisty-

ki). W auli zaś odbył się wykład dr Małgorzaty Ułanek pt. „Jurij i Lara – o wymiarach miłości w powieści Borysa Pasternaka ‘Doktor Żywa-go’”. Studentki ukrainistyki – Olga Pawlyk, Magdalena Jakimiuk, Agata Perkowska i Alina Zajda – z kolei podzieliły się swoją wiedzą o wybranych elementach ukraińskiego folkloru, m.in. o tańcu pod nazwą hopak. „Lenin, pielmeni i literatura, czyli o studenckich wojażach po Rosji” – taki tytuł natomiast nosiła prezentacja studentek Filologii rosyjskiej. O swych wrażeniach z pobytu w Rosji opowiedziały studentki III roku, Iga Jaśkowiak i Agnieszka Żyła. Drzwi Otwarte w IFS zakończyły się odgadywaniem przez uczniów zagadek oraz wspólnym śpiewaniem popularnych piosenek rosyjskich z uczniami. Tę część programu przygotowało i poprowadziło Koło Naukowe Rusycystów – Monika Borys, Krystsina Alizar i Justyna Lutomska.

Rozśpiewani uczniowie przyjechali na UMCS z Zespołu Szkół Górniczych w Łęcznej i IV LO im. S. Staszica w Białej Podlaskiej. Obie szkoły współpracują z IFS w ramach umów patronackich, co stwarza okazję do regularnych spotkań i realizacji wspólnych projektów. Z zaletami studiowania na bałkanistyce i urokiem języka bułgarskiego zapoznali się m.in. uczniowie

z SOSW w Lublinie i przedstawiciele ZSE im. A. i J. Vetterów.

W spotkaniach ze szkołami udział wzięli Dyrektor IFS prof. dr hab. M. Sajewicz i Wicedyrektor dr hab. Alina Orłowska, którzy przedstawili ofertę dydaktyczną oraz zalety studiowania w IFS. W przygotowania do Drzwi Otwartych zaangażowanych było wielu pracowników – dr Ewa Białek, mgr Dorota Głuszak, dr Ewa Stawinoga, dr Małgorzata Ułanek, dr Kamen Rikev, mgr Artur Sadecki, a także doktorantki – mgr Oliwia Bogusz, mgr Anna Mikiciuk, mgr Ewelina Mioduchowska. Rozdawaniem ulotek i udzielaniem informacji wszystkim chętnym aktywnie zajęli się także studenci z Koła Rusycystów i Koła Bułgarystów. Koordynacją kilkutygodniowej pracy zespołów pracowników, doktorantów i studentów zajął się koordynator ds. promocji IFS, zarazem opiekun Koła Rusycystów oraz opiekun Koła Naukowego Doktorantów WH.

Ewa Białek

Fot. Kamen Rikev

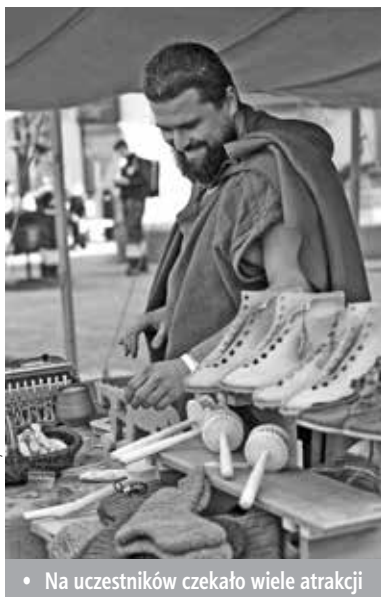
• Wystąpienie studentów z Chin

V Konkurs Języka Rosyjskiego „Znam i lubię język rosyjski”

10 marca w Liceum Ogólnokształcącym im. Władysława Zawadzkiego w Wisznicach odbył się V Konkurs Języka Rosyjskiego „Znam i lubię język rosyjski”. Wisznickie liceum należy do szkół objętych patronatem naukowym Instytutu Filologii Słowiańskiej. W liceum uczą się języka rosyjskiego, uczniowie działają też w Szkolnym Kole Bułgarystów. Do cyklicznego konkursu sprawdzającego znajomość języka rosyjskiego przystąpili gimnazjaliści z kilkunastu szkół z regionu. Instytut Filologii Słowiańskiej objął honorowy patronat nad tym wydarzeniem, ufundował też nagrody dla uczestni-

ków. Na tegorocznym konkursie obecni byli dr hab. Alina Orłowska (Wicedyrektor IFS), prof. dr hab. Michał Sajewicz (Dyrektor IFS), a także prof. dr hab. Feliks Czyżewski (Kierownik Zakładu Filologii Ukraińskiej). Organizatorem i zarazem aktywnym popularyzatorem języka rosyjskiego wśród uczniów była Marta Jaroszewicz, nauczyciel języka rosyjskiego w wisznickim liceum. Gośćmi V edycji byli m.in. starosta bialski Tadeusz Łazowski, wójt Gminy Wisznice Piotr Dragan, a także Dyrektor Zespołu Szkół w Woli Uhruskiej Mirosław Konieczny.

Ewa Białek

Fot. Paweł Karczmarczyk

• Na uczestników czekało wiele atrakcji

Amatorzy Antyku w Belgii

W dniach 12-13 marca studenci i doktoranci z Koła Naukowego Amatorów Antyku, wraz z absolwentami historii z lubelskiego Stowarzyszenia „Hellas et Roma” uczestniczyli w prestiżowym Festival des Gladiateurs w belgijskim mieście Tongeren (fr. Tongres). Tongeren jest prawdopodobnie najstarszym miastem w Belgii – archeolodzy zgodnie wiążą jego początki z Imperium Rzymskim i osadą zwaną Atuatuca Tungrorum (istniejącą już od końca I w. p.n.e.). Przed romanizacją tych obszarów były one zamieszkiwane przez bitne plemię Eburonów. Co ciekawe, posąg wodza Eburonów – Ambioriksa do złudzenia przypomina postać Asteriksa.

W mieście znajduje się Musée Gallo-Romain (ang. Gallo-Roman Museum), które w 2011 r. dostało prestiżową nagrodę „Museum of the year”. Instytucja ta, wspólnie z zarządem prowincji Limburg i burmistrzem miasta, cyklicznie organizuje plenerowe festiwale archeologiczne. W 2015 r. tematem wiodącym tej imprezy byli Wikingowie, w tym roku postanowiono zorganizować „Festiwal Gladiatorów”. Inspiracji dostarczyła niezwykle ciekawa wystawa muzealna „Les gladiateurs – Héros du Colisée” (pol. Gladiatorzy – herosi Koloseum), której otwarcie nastąpi na początku kwietnia. Impreza była zatem oryginalnym wprowadzeniem do zapowiadanej ekspozycji.

Organizatorzy zaprosili do uczestnictwa w festiwalu wiodące grupy

odtwórstwa historycznego, co jest sporym wyróżnieniem dla Amatorów Antyku z naszego Uniwersytetu. Wraz z legionistami z Legio XXI Rapax byli jedyną grupą reprezentującą Polskę! Znaleźli się w gronie stowarzyszeń rekonstrukcyjnych pochodzących niemal z całej Europy Zachodniej. Choć w festiwalu uczestniczyło ok. 250 pasjonatów rzymskich walk gladiatorских – miał on jeszcze wiele do zaoferowania. Główną atrakcją prezentacji przygotowanych przez Amatorów Antyku była np. „rzymska kuchnia”. Dużym zainteresowaniem cieszyły się też repliki antycznych mozaik oraz prezentacje rzymskich materiałów pisarskich. Prawdziwym przebojem dla kobiet okazały się antyczne kosmetyki – modne, bo ekologiczne i do własnoręcznego wykonania.

Zwiedzający (ich liczbę organizatorzy szacują na aż 25 tys. osób!) zadawali wiele pytań, chętnie wchodzili w dyskusję, więc nasi studenci nie mieli kłopotów z komunikacją. Największe zdumienie widzów budziło jednak nasze pochodzenie. Mieszkańcy Tongeren, „dzięki” opowieściom o Kadłubkowej „rzymskiej genezie” Grodu nad Bystrzycą, zostali przekonani, że Lublin zbudowali legionści Cezara!

Według opinii organizatorów Festival des Gladiateurs okazał się dużym sukcesem, a Amatorzy Antyku mają zagwarantowane zaproszenie na kolejne tego typu imprezy. W grę wchodzi też inne pokazy, bo nawiązane w Tongeren kontakty najpewniej wkrótce zaowocują.

Arleta Żuchowska
Prezes Koła Amatorów Antyku IH UMCS

Fot. Paweł Karczmarczyk

Fot. Paweł Karczmarczyk

Od 1999 r. regularnie odbywa się w Lublinie Ogólnopolski Przegląd Inscenizacji Fragmentów Dzieł Williama Szekspira w Języku Angielskim (ang. Scenes from Shakespeare in English Festival), w którym już tradycyjnie biorą udział słuchacze Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS. Jest to dla nich okazja do zapoznania się z twórczością Szekspira, rozwinięcia umiejętności językowych, a także do twórczej ekspresji.

12 marca na scenie Centrum Kultury odbyła się XVIII edycja Przeglądu, w ramach którego studenci CJKP przedstawili dwa spektakle. Pierwszym z nich był monodram w wykonaniu Cataliny Kuskowej „All

Fot. Władysław Kostko

Sukces studentów z Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS

the world is a stage” ze sztuki „Jak wam się podoba”. Drugi, zatytułowany „All you need is love”, składał

się z fragmentów kilku sztuk – m.in. „Romeo i Julia” – z których zaczerpnięto obraz różnych obliczy miłości. Wykonawcami byli studenci pochodzący z Białorusi, Ukrainy i USA.

Jury przyznało grupie z CJKP wyróżnienie za „prostotę teatralnego przekazu oraz kulturę językową wykonawców”. W towarzyszącym Przeglądowi konkursie na najciekawszy plakat zwyciężyła praca Anny Małaszeni, która również jest studentką CJKP.

Anna Butcher

Fot. Władysław Kostko

• Zwycięski plakat autorstwa Anny Małaszeni

Fot. Władysław Kostko

• Uczestnicy XVIII Przeglądu Inscenizacji Fragmentów Dzieł Williama Szekspira w Języku Angielskim

Z Lublina do Buriacji i nad Bajkał

17 marca w Instytucie Filologii Słowiańskiej odbyło się spotkanie z Katarzyną Dmitruk, absolwentką Filologii rosyjskiej i Kulturoznawstwa na UMCS. W roku akademickim 2014/2015 pracowała jako lektor języka polskiego w Ułan Ude w Rosji. Organizatorem spotkania było Studenckie Koło Naukowe Rusycystów pod kierunkiem dr Ewy Białek.

Spotkanie pt. „Magiczna Buriacja i Święte Jezioro” poświęcone było przyrodzie, tradycjom regionu Buriacji oraz Bajkałowi, zwanemu także Morzem Syberii. Studenci filologii rosyjskiej, lingwistyki oraz inni goście wysłuchali ciekawych opowieści o życiu w tym odległym zakątku Rosji, wciąż żywych wśród Buriatów tradycjach szamanizmu, buddyzmie i regionalnych

Fot. Ewa Białek

• Uczestnicy spotkania podczas wykonywania pamiątkowych zdjęć

potrawach. Można było zapoznać się z wieloma egzotycznymi nazwami, takimi jak 'dacan' (świątynia budyjska) czy 'barisa' (miejsce składania ofiar duchom np. w postaci ryżu). Opowieściom towarzyszyło oglądanie prezentacji z fotografiami z wojaży i słuchanie buriackiej muzyki, była także degustacja pysznych herbat, przywiezionych przez naszego gościa z Rosji.

Po zakończeniu pokazu slajdów Monika Borys, przewodnicząca Koła Rusycystów, w imieniu wszystkich obecnych wręczyła pani Dmitruk pamiątkowy dyplom z podziękowaniami za przygotowanie i wygłoszenie prezentacji. Spotkanie było dobrą okazją do poszerzenia wiedzy o Rosji, jej kulturowym i geograficznym zróżnicowaniu. Wszyscy wyrazili żywe zainteresowanie kontynuacją takich inicjatyw.

Podczas spotkania Katarzyna Dmitruk w imieniu strony buriackiej przekazała dyplom dla dr Ewy Białek z podziękowaniami za współpracę i pomoc podczas organizacji wiosną 2015 r. Międzynarodowego Konkursu Tłumaczeniowego Lublin-Kiszyniów-Ułan Ude oraz za pracę w Jury. W konkursie wzięli udział studenci kierunków filologicznych oraz słuchacze kursów języka polskiego z dwóch miast – Kiszyniowa (Mołdawia) i Ułan Ude. Dyplomy, także dla drugiego jurora z Moskwy, pokonały trasę ok. 7 000 kilometrów, bo tyle dzieli Polskę i Buriację.

Ewa Białek

Wyjazd studentów na Międzynarodowe Targi Turystyczne w Berlinie

Fot. Anna Sykała

Od 11 do 13 marca studenci Turystyki historycznej z Instytutu Historii oraz członkowie Koła Naukowego Studentów Krajoznawców uczestniczyli w wyjeździe na organizowane już od pół wieku Międzynarodowe Targi Turystyczne w Berlinie.

Wydarzenie odbyło się w Messe Berlin, składającym się z 23 ogromnych hal. Lokalizacja poszczególnych stoisk odpowiadała podziałowi na kontynenty i państwa. Studenci mogli zapoznać się z ofertami turystycznymi przygotowanymi przez ponad 10 000 wystawców ze 187 krajów oraz regionów. Ponieważ odwiedzenie wszystkich stoisk w tak krótkim czasie było niemożliwe, uczestnicy wyjazdu skierowali się w pierwszej

kolejności do tych sektorów, które wzbudziły ich największe zainteresowanie. Każdy ze zwiedzających mógł spróbować tradycyjnych dań, produktów regionalnych, przypraw,

a nawet trunków z różnych zakątków świata. Temu wydarzeniu towarzyszyły pokazy tańców przy akompaniamencie lokalnej muzyki.

Wyjazd został zorganizowany dzięki współpracy przewodników i pilotów wycieczek z regionów: warmińsko-mazurskiego, warszawskiego oraz lubelskiego. Koordynatorką lubelskiej grupy była niezastąpiona pilot wycieczek dr Klaudia Giordano.

Dodatkowo uczestnicy wyjazdu mieli możliwość odbyć spacer po Berlinie, podczas którego zwiedzili Plac Poczdamski, Bramę Brandenburską oraz Reichstag.

Anna Sykała

Prezes Koła Naukowego Studentów Krajoznawców

Fot. Anna Sykała

1 kwietnia nie był zwyczajnym piątkiem dla Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS. Już po raz siódmy odbył się tam Konkurs Biochemiczny, a wzięli w nim udział uczniowie ze szkół licealnych, głównie z województwa lubelskiego. Patronat merytoryczny nad Konkursem tradycyjnie objął Lubelski Od-

Fot. Marta Rumnowicz-Siefańnik

• Rozwiązywanie testów przez uczniów

ział Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, natomiast patronat honorowy objął Sławomir Sosnowski, Marszałek Województwa Lubelskiego oraz Teresa Misiak, Lubelski Kurator Oświaty.

Do VII edycji Konkursu zgłosiło się 102 uczniów z 28 szkół licealnych. Aby jednak móc się zgłosić, trzeba było przejść test, który przeprowadzili w szkołach nauczyciele. Komisja oceniająca, składająca się z pracowników naukowych Zakładu Biochemii, na podstawie uzyskanych wyników wyłoniła laureatów VII edycji Konkursu Biochemicznego:

- I miejsce – Paulina Danił, III LO im. Unii Lubelskiej w Lublinie;
 - II miejsce – Adam Stępień, Zespół Szkół Nr 2 w Kraśniku;
 - III miejsce – Adrianna Pływacz, III LO im. Unii Lubelskiej w Lublinie;
 - I wyróżnienie – Wiktor Borkowski-Wrona, II LO im. Hetmana Jana Zamoyskiego w Lublinie;
 - II wyróżnienie – Piotr Wilczopolski, ZSO, LO im. ONZ w Biłgoraju;
 - III wyróżnienie – Katarzyna Wiejak, I LO im. Stanisława Staszica w Lublinie;
 - IV wyróżnienie – Piotr Mechowiec, IV LO im. Jana Pawła II w Łukowie.
- Laureaci otrzymali cenne nagrody książkowe, osoby wyróżnione drobne upominki, a szkoły wzięły udział

Konkurs Biochemiczny

w losowaniu biochemicznych niespodzianek. Organizatorzy bardzo dziękują wszystkim sponsorom, którzy wsparli wydarzenie. Fundatorami nagród byli: Polskie Towarzystwo Biochemiczne, Sławomir Sosnowski – Marszałek Województwa Lubelskiego, Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Stowarzyszenie POSTIS w Lublinie, oraz firmy SIGMA-ALDRICH i Science Plast.

Zgodnie z Uchwałą Senatu UMCS, od bieżącej edycji Konkursu laureaci (1-3 miejsce) są zwolnieni z postępowania rekrutacyjnego na kierunku Biologia i Biotechnologia Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS. Konkurs Biochemiczny jest jedynym tego rodzaju konkursem organizowanym w Polsce i cieszy się zainteresowaniem zarówno uczniów jak i nauczycieli. Umożliwia on sprawdzenie wiedzy, co jest istotne dla uczniów niebawem decydujących o wyborze kierunku studiów. A dla nas, organizatorów, jest promocją Wydziału Biologii i Biotechnologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Anna Jarosz-Wilkotażka

Fot. Marta Rumnowicz-Siefańnik

• Uczestnicy pobytu

Fot. Elżbieta Woś

Konkurs młodych dyrygentów w Bydgoszczy

W dniach 14-16 marca na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy odbyło się pierwsze Uniwersyteckie Forum Dyrygentów – Sztuka dyrygencka w edukacji. Było ono adresowane do młodych chórmistrzów – studentów kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Zasadniczą częścią wydarzenia były Konfrontacje Chórmistrzów, w których zmierzyło się 11 studentów uczelni wyższych. Reprezentowane były uniwersytety z Cieszyna, Kielc, Olsztyna, Bydgoszczy, Kalisza, Lublina i Zielonej Góry.

Uczestnicy konkursu musieli dowieść swoich umiejętności w pracy z chórami dziecięcymi i studentkami oraz przedstawić prezentacje multimedialne na temat „Chórmistrz – nauczyciel i artysta”. Instytut Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS reprezentowała Milena Wnuk – stu-

dentka I roku studiów II stopnia specjalności prowadzenie zespołów z klasy dyrygowania prof. dr hab. Urszuli Bobryk.

Jury konkursu przyznało jej Nagrodę Specjalną Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy. W Uniwersyteckim Forum Dyrygentów w Bydgoszczy wzięło również udział 11 studentów Instytutu Muzyki – jako obserwatorzy – pod opieką naukową dr hab. Małgorzaty Nowak, prof. nadzw.

Zgodnie z ustaleniami podjętymi przez przedstawicieli ośrodków uniwersyteckich, którzy spotkali się w Bydgoszczy, Forum ma się odbywać rokrocznie na innej uczelni. Kolejne Uniwersyteckie Forum Dyrygentów odbędzie się w 2017 r., a jego organizatorem będzie Instytut Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie.

Małgorzata Nowak
Elżbieta Krzemińska

XLVII Olimpiada Języka Rosyjskiego

5 marca w małej Auli Wydziału Humanistycznego odbyła się XLVII Olimpiada Języka Rosyjskiego – zawody okręgowe dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z województwa lubelskiego i podkarpackiego. Olimpijczycy musieli zmierzyć się z testem pisemnym obejmującym zadania o charakterze leksykalno-gramatycznym z elementami wiedzy realizowanej, a także

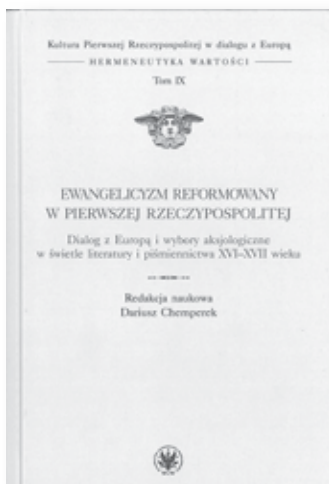
z częścią ustną (krótka wypowiedź na jeden z wylosowanych tematów). Organizatorem eliminacji okręgowych w naszym regionie jest dr Teresa Giedz-Topolewska, sekretarz naukowy Komitetu Okręgowego (Lubelskie i Podkarpackie), pracownik UMCS, wykładowca Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie. W skład tegorocznego Jury eliminacji okręgowych weszli przedstawiciele naszej Uczelni: z IFS dr Regina Rybicka (przewodnicząca Jury), dr Ewa Białek, dr Katarzyna Oszust-Polak, z Zakładu Lingwistyki Stosowanej – dr Zoja Kuca. W Jury zasiadli także pracownicy Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego – dr Maria Kossakowska-Maras, dr Monika Sidor, dr Małgorzata Wideł-Ignaszczak. W otwarciu olimpiady wzięło udział Dyrektor IFS prof. dr hab. Michał Sajewicz oraz goście spoza UMCS – dr Edward Szędzielorz z Uniwersytetu Warszawskiego, wiceprzewodniczący i sekretarz naukowy Komitetu Głównego Olimpiady Języka Rosyjskiego, przedstawiciel Stowarzyszenia Współpracy Polska – Wschód. W zawodach okręgowych wzięło udział ponad 50 uczniów szkół średnich. Do zawodów centralnych zakwalifikowało się 6 uczniów.

• Studenci podczas Olimpiady

Fot. Ewa Białek

Ewa Białek

Najnowsza książka poświęcona Ewangelicyzmowi reformowanemu w I Rzeczypospolitej

Tom „Ewangelicyzm reformowany w Pierwszej Rzeczypospolitej. Dialog z Europą i wybory aksjologiczne w świetle literatury i piśmiennictwa XVI-XVII wieku” pod redakcją naukową prof. dr. hab. Dariusza Chemperka stanowi część wielkiego projektu badawczego „Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w dialogu z Europą. Hermeneutyka wartości”, realizowanego na Uniwersytecie Warszawskim w ramach grantu NPRH. Celem projektu jest syntetyczne ukazanie kultury dawnej Polski w relacjach z kulturą europejską

z perspektywy aksjologicznej, na rozmaitych obszarach interakcji: polityczno-prawnym, społecznym, literackim i teologicznym. Efektem całości będzie dwunastotomowa monografia, w której materiał historyczny opracowali przedstawiciele trzech pokoleń z Wydziału Humanistycznego UMCS: prof. dr hab. Henryk Gmirek, prof. Dariusz Chemperk i autor tego tekstu.

Monografia gromadzi studia historyków literatury, historyków i teologów, będące wynikiem badań nad kulturowym dziedzictwem kalwinizmu

w państwie polsko-litewskim. Analizowano epistolografię, katechizmy, kancjonały, pieśni, psalmy, oracje, postyle, traktaty parenetyczne, teologiczne i filozoficzne autorstwa m.in. Mikołaja Reja, Jakuba Lubelczyka, Bartłomieja Keckermanna czy Daniela Kałaja. Badania dowodzą otwartości polskich ewangelików reformowanych na idee płynące z Europy, nakreślają krąg wartości afirmowanych przez członków Zboru większego, ukazują jak wielki i wszechstronny jest wkład tej grupy wyznaniowej w kulturę Polski.

Tomasz Lawenda

Akcentowa „Biblioteka Siedemsetlecia”

W 2015 r. ukazały się dwa pierwsze tomy „Biblioteki Siedemsetlecia”, serii wydawniczej pod redakcją Bogusława Wróblewskiego, którą Wschodnia Fundacja Kultury „Akcent” i jej redakcja pragną upamiętnić 700. rocznicę nadania Lublinowi praw miejskich. W ramach serii planowana jest publikacja książek obrazujących historyczne i współczesne znaczenie Lublina jako miejsca na styku Wschodu i Zachodu – miejsca, gdzie wielokrotnie w ciągu wieków dochodziło do ścierania się różnorodnych idei i porządków kulturowych. Autorom i redaktorom zależy

na tym, by ukazać złożoną i barwną historię grodu nad Bystrzycą, odwołując się do szerokiego kontekstu kulturowego, w którym kluczową rolę odgrywa kategoria „pograniczności”.

„Bibliotekę Siedemsetlecia” otwiera antologia „Pięć wieków poezji o Lublinie” w wyborze, opracowaniu i ze wstępem Waldemara Michalskiego – poety, krytyka literackiego i redaktora „Akcentu”. Zbiór zawiera najciekawsze i najbardziej wartościowe wiersze pisane w ciągu ostatnich 500 lat z myślą o Lublinie (uporządkowane chronologicznie według dat urodzin poetów). Wśród niemal 150 autorów tekstów,

które zamieszczono w tomie znaleźli się zarówno twórcy powszechnie znani, jak i – często niesłusznie – zapomniani albo lekceważeni, wspominani dziś tylko przez historyków literatury lub popularni jedynie w środowisku lokalnym. By pokazać ową różnorodność, wymieńmy choć kilka nazwisk: Jan Kochanowski, Jan Ponętowski, Ignacy Krasicki, Kajetan Koźmian, Franciszka Arnsztajnowa, Józef Czechowicz, Józef Łobodowski... Warto też zauważyć, że obok wierszy poetów polskich, w tomie opublikowano liryki twórców z zagranicy (z Izraela, Niemiec, Ukrainy i Węgier), którzy, goszcząc w Lublinie, na trwałe związali się z naszym miastem: Haliny Birnbaum, Christiana Heckla, Mykoły Jakimczuka i Istvána Kovácsa. Szczególne wrażenie wywierają przetłumaczone na język polski przez prof. Monikę Adamczyk-Garbowską teksty

autorów piszących w jidysz (Jakuba Głatsztajna, Arona Cajtlina i Moszego Szulsztajna) – wzruszające, choć niesentymtalne świadectwa istnienia lubelskiego świata żydowskiego: jego chwały, cierpienia i zagłady.

Wiersze zamieszczone w tomie „Pięć wieków poezji o Lublinie” nie tylko świadczą o artystycznej wrażliwości ich autorów, ale również o zmieniających się modach literackich – dzięki tym utworom czytelnicy mogą odbyć też podróż w czasie (na kartach antologii znalazło odbicie wiele wydarzeń z dziejów miasta: od podpisania słynnej unii lubelskiej w 1569 r. przez świadectwa konspiracyjnego życia w wieku XIX po tragiczne doświadczenia II wojny światowej i stanu wojennego w latach 1981-1983) i przestrzeni (uważni odbiorcy bez trudu odtworzą poetycką mapę Lublina, na której zaznaczono ogromną liczbę rzeczywistych miejsc, m.in. liczne uliczki lubelskiej Starówki, cmentarz przy ul. Lipowej, plac Litewski, Majdanek, dzielnice i osiedla: Śródmieście, Czechów, LSM, Nałkowskich, Dziesiąta...). Doskonałym rodzajem przewodnika po tym świecie jest wstęp autorstwa

Waldemara Michalskiego (opublikowany w wersji polskiej i angielskiej), będący opisem literackiego wizerunku miasta w kontekście historycznym.

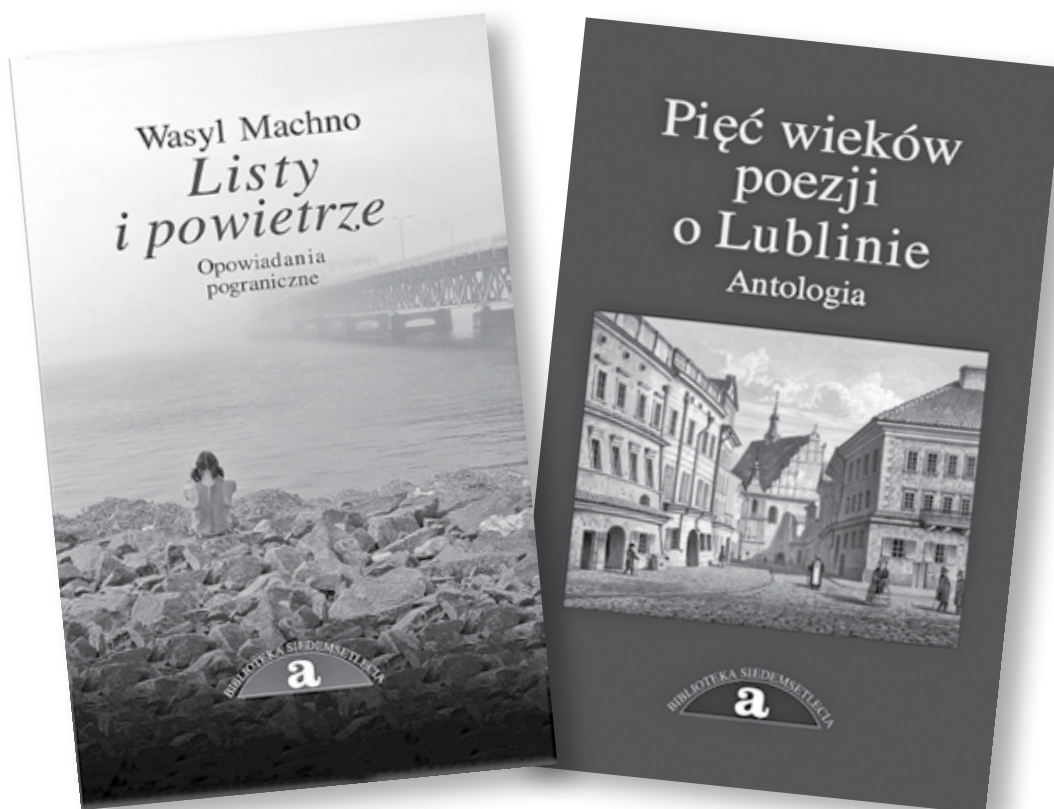
Drugi tom „Biblioteki Siedemsetlecia” stanowi książka Wasyla Machny „Listy i powietrze. Opowiadania pograniczne” w znakomitym przekładzie Bohdana Zadury, obecnie czołowego tłumacza z języka ukraińskiego. Wasyl Machno urodził się w 1964 r. w Czortkowie, od 2000 r. mieszka w Nowym Jorku. W Polsce znany jest głównie jako poeta, choć w swym dorobku poza 10 zbiorami wierszy ma książki eseistyczne, sztuki teatralne, a także sporo tekstów krytycznoliterackich oraz prozatorskich – ukraińskojęzyczna wersja „Listów i powietrza” została uhonorowana nagrodą „Książka Roku BBC 2015”, zaś polską wersję zgłoszono do nagrody „Angelus”.

Jak zapowiada podtytuł, w opowiadaniach Machny kluczowa jest szeroko rozumiana „pograniczność”. Chodzi w nich bowiem o literacką wiwisekcję zjawisk i procesów zachodzących w przestrzeni międzykulturowej, formującej się na styku różnych narodowości, tradycji, światopoglądów, reli-

gii czy nawet rodzajów wrażliwości. Kryterium topograficzne (Europa, Ameryka), historiograficzne (Galicja, II Rzeczpospolita, Związek Radziecki, Ukraina po 1991 r.) bądź temporalne (zderzenie starego z nowym, minionego z obecnym) jest dla Machny punktem wyjścia do namysłu nad skomplikowanymi relacjami międzyludzkimi i międzypokoleniowymi. Zdarza się też, że autor wykracza poza logikę porządkującą naszą pamięć, bądź zdroworozsądkową wizję, i wiedzie czytelników ku temu, co w ludzkim losie nieodgadnione, niepoznawalne, ocierające się o rzeczywistość transcendentną czy wręcz metafizyczną.

Jako kolejne tomy „Biblioteki Siedemsetlecia” ukażą się w latach 2016-2017: tom esejów Łukasza Marcińczaka na tematy związane z Lublinem, antologia „Lublin – miasto poetów” w opracowaniu Bogusława Wróblewskiego, wspólna edycja „Poematu o mieście Lublinie” Józefa Czechowicza i „Ballady lubelskiej” Józefa Łobodowskiego oraz wybór wierszy współczesnych poetów lubelskich w tłumaczeniach na języki obce.

J J

Wiosna w „Chatce Żaka”

Na wiosnę Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” przygotowało wiele interesujących projektów. W marcu nie zabrakło koncertów (przyciągających tłumy!), występów kabaretowych czy międzynarodowych wystaw. Jednym z najważniejszych i cieszących się olbrzymim zainteresowaniem wydarzeń były Drzwi Otwarte UMCS, które odbyły się 11 marca. Uniwersytet zaprezentował tam przyszłym studentom swoją ofertę edukacyjną, artystyczną i sportową, zaś cały program był transmitowany on-line przez Telewizję Akademicką TV UMCS i Inkubator Medialno-Artystyczny we współpracy z Platon TV. Zwieńczeniem tego dnia był koncert duetu Fisz Emade Tworzywo (czyli braci Waglewskich), a także zespołów z UMCS – nie zabrakło więc dobrej muzyki.

Zanim jednak do „Chatki” przybyły tłumy spragnionych wiedzy maturzystów – w jej murach mogli zaprezentować się m.in. młodzi planiści – absolwenci kierunku Gospodarka przestrzenna z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS. Mieli oni okazję pochwalić się swo-

Półwieczna już „Chatka Żaka” to wyjątkowe miejsce na mapie artystycznej Lublina, znane i cenione także za granicą, uważane za kolebkę alternatywnej kultury miasta. Odbywają się tu liczne festiwale i przeglądy o charakterze ogólnopolskim oraz międzynarodowym (np. Chatka Blues Festiwal czy Studencki Ogólnopolski Festiwal Teatralny KONTESTACJE), zajęcia warsztatowe. Działają tu kilkanaście grup muzycznych, teatralnych i artystycznych, m.in. Orkiestra Świętego Mikołaja, Dyskusyjny Klub Filmowy, Teatr Akademicki i studencka galeria. W „Chatce Żaka” rozwija się również Akademickie Radio Centrum.

imi innowacyjnymi pomysłami, dotyczącymi zagospodarowania wybranych obszarów Lublina.

Pokazać się mogli również młodzi prawnicy – laureaci Ogólnopolskiego Konkursu z Publicznego Prawa Gospodarczego „Szafirowe Paragrafy”, którzy 14 marca świętowali podczas Gali Finałowej.

Razem z Zarządem Uczelnianym Samorządu Studentów UMCS „Chatka Żaka” 8 marca zorganizowała obchody Dnia Kobiet. Dla wszystkich licznie przybyłych pań organizatorzy przygotowali szereg atrakcji, takich jak szkolenia z wizażu, prezentacje najnowszych trendów w makijażu i manicure, zajęcia sportowe, kon-

kursy z nagrodami czy w końcu zdjęcia portretowe uczestniczek. Gwiazdą wieczoru był Fismoll – polski wokalista, instrumentalista, kompozytor i autor tekstów, tworzący muzykę akustyczną oraz liryczną.

Marzec to również Festiwal Wiosna Gospel. Co roku w samych warsztatach bierze udział blisko 250 uczestników. Jak sami przyznają – jest to wydarzenie, które łączy pokolenia, przełamuje bariery językowe, niszczy uprzedzenia i stereotypy oraz daje ogromne pokłady energii. Tegoroczna edycja, połączona z warsztatami, odbywała się w dniach 10-13 marca i zakończyła uroczystym koncertem finałowym.

Skoro o muzyce mowa, warto wspomnieć też o aktualnych dokonaniach Orkiestry Świętego Mikołaja. Premiera najnowszej, trzynastej już, płyty Orkiestry pod tytułem „Mody i Kody” odbyła się 16 marca z udziałem licznie zgromadzonej publiczności. Na album składa się 11 rozbudowanych aranżacyjnie utworów inspirowanych polską muzyką tradycyjną. Dodatkowo muzycy wykorzystują elementy współczesnych trendów i stylów muzycznych. Pomysł stanowi kwintesencję i podsumowanie misji Orkiestry św. Mikołaja, która zawsze poszukiwała nowych, aktualnych kontekstów fascynacji kulturą ludową.

Fot. Konrad Cichon

• Koncert Fisz Emade Tworzywo zgromadził wyjątkowo liczną wwidownię

18 marca podsumowano Konkurs „PlakatON 2016” i wręczono nagrody zwycięzcom. Wydarzenie adresowane było do autorów plakatów. Pierwszy PlakatON w 2010 r. wygrał Michał Jadczyk z plakatem do spektaklu „Już się ciebie nie boję, Otello!”, a w tegorocznym Konkursie zwyciężył plakat „Konfrontacje Teatralne” (autorzy: Idalia Smoczyńska i Robert Zajac). Wydarzeniu towarzyszyła autorska wystawa plakatu Agnieszki Ziemiszewskiej, członkini Jury tegorocznego PlakatONU, laureatki wielu nagród i wyróżnień.

W tym samym dniu w Inkubatorze Medialno-Artystycznym UMCS odbył się także wernisaż, rozpoczynający serię wystaw „Printon”, prezentujących współczesną grafikę artystyczną. W pierwszym, otwierającym cykl pokazie swoje prace zaprezentowali artyści z Czech, Litwy, Polski – a nawet Chin.

„Wiosenna dycha na rękę” – taki był tytuł koncertu charytatywnego dla Ewy Jabczyk, który zorganizowało Zrzeszenie Studentów Niepełno-

sprawnych UMCS „Alter Idem”, we współpracy z Zespołem ds. Studentów Niepełnosprawnych oraz Fundacją „Krok do marzeń”. Koncert odbył się 21 marca w Akademickim Centrum Kultury UMCS. Dla dziewczyny chorej na wrodzoną sztywność stawów zagrała Orkiestra Świętego Mikołaja oraz Adam Drath i Zbyszek Kowalczyk.

Marzec zakończył się czwartą edycją koncertu „Powachluj na scenie”. 30 marca wystąpili m.in. Agnieszka Kołczewska, Zbyszek Kowalczyk, Bronomuza czy Młode Djembe. Uczestnicy warsztatów gitarowych i bębniarskich, organizowanych w ramach Artystycznych Warsztatów Umiejętności, przedstawili wspólny program. Zarówno nauczyciele, jak i uczniowie zagraли specjalnie przygotowane aranżacje utworów muzycznych. Artystyczne Warsztaty Umiejętności to różnego rodzaju zajęcia warsztatowe skierowane głównie do studentów, ale też do wszystkich osób, które pragną rozwinąć swoje talenty.

19 marca w „Chatce Żaka” gościli znani artyści kabaretowi: Grupa MoCarta i Ireneusz Krosny. Uwiecznili oni swoje najnowsze programy na płytach DVD. Natomiast z kwietnia scena „Chatki” należała do kabaretu Łowcy.B, który zabawiał publiczność humorem pełnym absurdów, wybuchową mieszanką spontaniczności i improwizacji, czyli – jednym słowem – również prezentował swój najnowszy program.

A jak już o kwietniu mowa – obfituje on w liczne atrakcje, wśród których warto wspomnieć choćby o koncercie grupy OldBreakout, Lubelskim Festiwalu Piosenki Autorskiej i Poetyckiej im. Jacka Kaczmarskiego „Metamorfozy Sentymentalne”, czy też Festiwalu Piosenki Artystycznej „Wschody” oraz Spotkaniach Artystów Nieprzetartego Szlaku. Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” zaprasza!

oprac. Magdalena Kozak-Siemińska
współpraca: Aleksandra Cieślak

Pasja holograficzna. „Passione Christi” XXI wieku

• Plakat wydarzenia

25 marca na fasadzie Bazyliki Ojców Dominikanów na Starym Mieście w Lublinie (ul. Złota 9) można było oglądać holograficzną projekcję Misterium Męki Pańskiej „Passione Christi”.

Ten spektakl wpisuje się w sięgającą XII wieku tradycję widowisk pasyjnych – odgrywanych po dziś dzień w wielu miejscach na świecie. To wydarzenie charakteryzowało i wyróżniało się osiągnięciem po współczesne, awansowane technologie.

W projekt zaangażowali się artyści i naukowcy z UMCS, specjaliści i technicy z Inkubatora Medialno-Artystycznego i ACK UMCS „Chatka Żaka” wraz z filmowcami i profesjonalistami z lubelskiego środowiska filmowego.

Fot. Bartosz Proff

Fot. Bartosz Proff

Grafika artystyczna rozwija się dziś dynamicznie i w wielu kierunkach. Dzięki zastosowaniu nowych środków technologicznych, związanych z projektowaniem komputerowym, możliwościami druku cyfrowego (w tym druku 3D), grafika jest polem ciągłego eksperymentu i poszukiwania innowacyjnych form wyrazu. Tej sferze projektowania graficznego poświęcona została wystawa „Printon”, otwarta 18 marca w Inkubatorze Medialno-Artystycznym UMCS w „Chatce Żaka”.

Pierwsza odsłona projektu ukazała współczesne artystyczne realizacje w technikach druku. Do wystawienia dzieł zaproszono twórców z akademickich ośrodków artystycznych w Polsce, Chinach, Czechach i na Litwie. W sumie pokazano ponad 60 prac 27 twórców. Artyści zaprezentowali indywidualne koncepcje różniące się stylem, techniką i tematyką. Dzięki temu „Printon” objął wiele dziedzin grafiki: od klasycznej grafiki warsztatowej, poprzez grafikę artystyczną w technice druku atramentowego i połączenie rysunku z poddrukiem wypukłym, po plakat i fotografię. Wystawa nie miała narzuconego tematu,

„Printon” – kilka słów o współczesnej grafice artystycznej

• Plakat wystawy „Printon” z listą uczestników

• Widok ekspozycji „Printon”

lecz była próbą konfrontacji i dialogu artystów reprezentujących różne środowiska w kraju i za granicą.

Ekspozycja zostanie zaprezentowana także w partnerskich ośrodkach artystycznych, m.in. w Shandong Gallery (Shandong, Chiny) i w Gallery Corridor (Ostrawa, Czechy). Kuratorami projektu byli Sebastian Smit i Lech Mazurek z Wydziału Artystycznego UMCS. Uczestnicy: Pavel Albert, Iva Krupicová, Jakub Novak (Fakulta umění OU, Ostrawa, Czechy), Krzysztof Źwiertniewski (Warszawa), Janek Fe-

renc, Piotr Lech, Amadeusz Popek, Lech Mazurek, Grzegorz Mazurek, Michał Mikulski, Piotr Nakonieczny, Sławomir Plewko, Robert Rabiej, Krzysztof Rukasz, Sebastian Smit, Jacek Wierzchoś (Wydział Artystyczny UMCS), Jarosław Janas i Maryna Mazur (Uniwersytet Artystyczny, Poznań), Laura Guoké (Siauliai University Art Faculty, Litwa), Li Xu i Shi Zengquan (Beijing Institute of Graphic Communication, Chiny), Grzegorz Tomczyk (Lublin), Agnieszka Ziemiśzewska (Polsko-Japońska Akademia Techniki Komputerowych, Warszawa).

Prestiżowy projekt solistów i kameralistów z Wydziału Artystycznego UMCS

W drugiej połowie 2015 r. renomowana wytwórnia płytowa DUX Recording Producers przekazała miłośnikom muzyki nowy album, na który złożyły się trzy kompozycje Astora Piazzolli („Hommage a Liege. Koncert na gitarę, bandoneon i orkiestrę smyczkową”, „Escualo” oraz „Tanguedia”) i dwie Adama Szmerka („Fantazja na akordeon i orkiestrę kameralną” oraz „Koncert na akordeon i orkiestrę kameralną”). Wśród wykonawców znaleźli się znani lubelscy

muzycy, będący pracownikami Wydziału Artystycznego UMCS: Elwira Śliwkiewicz-Cisak (akordeon), Jakub Niedoborek (gitara), Kwintet Tanguillo w składzie: Elwira Śliwkiewicz-Cisak (akordeon), Jakub Niedoborek (gitara), Piotr Chilimoniuk (fortepian), Dariusz Drzazga (skrzypce) i Robert Brzozowski (kontrabas), a także Lubelska Orkiestra Kameralna pod dyrekcją Piotra Wijatkowskiego.

W czasach, gdy drogę do serc i umysłów słuchaczy wyznacza nie tylko przywiązanie do wyodrębnionych indywidualnie obszarów „muzycznej galaktyki”, rodzajów muzyki, konwencji wykonawczych czy dyspozycyjności artystów, ale też sam sposób myślenia o muzyce i traktowania dźwięku jako tworzywa artystycznego, nie bez znaczenia będzie przywołanie skojarzeń pozwalających choćby wstępnie zidentyfikować miejsce produktu w porządku muzycznej wyobraźni. Słuchając tej płyty, najbardziej naturalne i oczywiste wydaje się skojarzenie jej z projektem wybitnego amerykańskiego saksofonisty Houstona Persona, „Nice 'n' Easy”, zarejestrowanym przez nowojorską wytwórnię Highnote Records. Pomijając różnice gatunkowe i stylistyczne, nie trudno zauważyć, że oba wydawnictwa przesycą ten sam typ muzycznej poetyki. Jej sednem jest poszukiwanie kontroli nie tylko nad tymi aspektami muzycznej narracji, które budują frazy, zdania czy większe całości muzyczne, ale też nad poszczególnymi dźwiękami, próba ich specjalnego nasycenia. Rzecz charakterystyczna, dotyczy to bowiem nie tylko partii lirycznych (co byłoby w większym stopniu zrozumiałe), ale też figuratywnych. Ten szczególnie skupiony i esencjonalny sposób gry, wymagający od artysty dojrzałości i wysokiej techniki wykonawstwa, na ogół wzbudza największe zainteresowanie słuchaczy. Jest on bez wątpienia typowy dla wskazanego powyżej projektu Houstona Persona. Z wielką satysfakcją odnalazłem go także w grze Elwiry Śliwkiewicz-Cisak i Jakuba Niedoborka.

Płyta jest przedsięwzięciem artystycznie ciekawym i bogatym w różnego rodzaju aranżacje. Oczywiście nie można zapomnieć o jej walorach brzmieniowych – niewątpliwie to właśnie one decydują o jej wyjątkowości. Znakomicie sprawdziło się tu zestawienie znanych i obrosłych tradycją interpretacyjną utworów A. Piazzolli z mniej znanymi, ale również zasługującymi na uwagę kompozy-

cjami A. Szmerka. Warto podkreślić, że wykonawcom udało się uniknąć poważniejszych potknięć warsztatowych, co nie jest zjawiskiem powszechnym nawet w przedsięwzięciach sygnowanych przez renomowane wytwórnie płytowe. Całość zarejestrowanego materiału charakteryzuje muzyczny profesjonalizm i trudno byłoby wskazać utwory nieprzystające do wysokiego poziomu całości.

Także wrażliwi odbiorcy z pewnością znajdą tu coś, co szczególnie wpasuje się w świat ich muzycznych wyobrażeń. Z czysto subiektywnej perspektywy chciałbym wyróżnić wykonanie „Koncertu na gitarę, bandoneon i orkiestrę smyczkową” A. Piazzolli. Jest to, jak sądzę, interpretacja zajmująca szczególne miejsce nie tylko w dorobku solistów (Elwiry Śliwkiewicz-Cisak i Jakuba Niedoborka) oraz Lubelskiej Orkiestry Kameralnej i jej dyrygenta Piotra Wijatkowskiego, ale w całej polskiej tradycji wykonawczej związanej z muzyką Piazzolli. Cechuje ją „klasyczne” podejście do tekstu muzycznego i wielka pieczołowitość w jego odczytaniu, a zarazem umiejętność indywidualnego i twórczego wykorzystania siły każdej muzycznej frazy.

Andrzej Białkowski

Miesiąc Grafiki Łódzkiej w Lublinie

Miesiąc Grafiki” to cykl wystaw prezentujący grafikę warsztatową, wychodzącą spod ręki artystów (wykładowców i studentów) z polskich wyższych uczelni artystycznych. W ubiegłym roku „Miesiąc Grafiki” poświęcony był twórczości grafików Uniwersytetu Zielonogórskiego. Impreza organizo-

wana jest przez Instytut Sztuk Pięknych Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie. Pomysłodawcą i kuratorem wszystkich edycji jest dr Anna Perłowska-Weiser, adiunkt z Zakładu Grafiki Warsztatowej i Eksperymentalnej ISP WA UMCS.

Tegoroczny „Miesiąc Grafiki Łódzkiej” przybliżył dokonania wykładow-

ców i studentów Katedry Grafiki Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Jej Kierownik, dr hab. Sławomir Ćwiek, prof. nadzw. (ASP, Łódź), we wprowadzeniu do ekspozycji napisał: „Wystawa Katedry Grafiki Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego

w Łodzi, odbywająca się w ramach programu «Miesiąc Grafiki Łódzkiej», to prezentacja twórczości obecnie pracujących pedagogów, wybranych studentów, absolwentów i doktorantów. Reprezentują oni łódzkie środowisko graficzne, którego oblicze Katedra kształtuje już od ponad 40 lat.

Na wystawę złożyło się kilkadziesiąt prac reprezentujących różne techniki graficzne: od klasycznej grafiki warsztatowej po eksperymentalne przykłady grafiki projektowej i druku cyfrowego. Dzięki temu zainteresowali się nią łódzcy graficy, roz-

poznawani w powszechnej opinii jako Łódzka Szkoła Drzeworytu czy – w przypadku technik wkleśtodrukowych – Szkoła Leszka Różgi.

Zaprezentowane zostały m.in. dzieła twórców z Pracowni Sitodruku (dr hab. Agata Stępień, as. mgr Piotr Skowron), Pracowni Technik Cyfrowych (prof. dr hab. Grzegorz Chojnicki, as. mgr Robert Jundo), Pracowni Technik Drzeworytniczych i Książki Artystycznej (dr hab. Dariusz Kaca, prof. nadzw., as. dr Andrzej Stall), Pracowni Technik Litograficznych (dr hab. Witold Warywoda, prof. nadzw., as. dr Tomasz Matczak), Pracowni Technik Łączonych (dr hab. Sławomir Ćwiek, prof. nadzw., as. mgr Paweł Kwiatkowski), Pracowni Technik Metalowych (prof. dr hab. Krzysztof Wawrzyniak, as. dr hab. Alicja Habisia-Matczak) oraz Pracowni Podstaw Grafiki Warsztatowej (dr hab. Krzysztof Wieczorek, as. mgr Damian Idzik).

Fot. Materiały autora

„Miesiąc Grafiki” to spotkania organizowane z myślą o znawcach i miłośnikach grafiki. Impreza stwarza możliwość obcowania z różnymi szkołami i tradycjami graficznymi. Ponadto w ramach „Miesiąca Grafiki” organizowane są również warsztaty graficzne prowadzone przez gości poszczególnych edycji imprezy. Tegoroczna wystawa została zaprezentowana w Galerii Po 111 Schodach, w MDK na ul. Bernardyńskiej w Lublinie. Wernisaż odbył się 2 marca. Wystawa potrwa do końca kwietnia.

PM

Fot. Materiały autora

1 kwietnia w Akademickim Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” odbyło się najważniejsze wydarzenie tegorocznej edycji LUBLIN BLUES SESSION – koncert grupy Oldbreakout. Zespół tworzą byli muzycy legendarnych grup Blackout i Breakout z lat 1968-82. Przed koncertem miało miejsce spotkanie z Bogdanem Loeblem – autorem tekstów z repertuaru zespołu Breakout i Tadeusza Nalepy.

Organizatorem Lublin Blues Session jest Fundacja Obszar Działań Artystycznych (ODA) z Lublina. Partnerami tegorocznej edycji byli: Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka”, Dom Kultury LSM i Cafe Ramzes. Projekt jest realizowany przy pomocy finansowej Miasta Lublin.

Lublin Blues Session to projekt muzyczny o charakterze edukacyjno-artystycznym, realizowany cyklicznie

Koncert grupy Oldbreakout

od 2011 r. Informacje o projekcie: www.scenabluesowa.lublin.pl

Bogdan Loebel jest poetą, prozaikiem, publicystą, autorem słuchowisk radiowych oraz bluesów i piosenek. Ma w dorobku kilkanaście tomików wierszy, 2 zbiory opowiadań i 14 powieści. W 1965 r. napisał pierwszy tekst wykonany na scenie, było to „Boję się psa”. Od tego czasu napisał kilkaset ponadczasowych bluesów i piosenek, początkowo tylko do muzyki Tadeusza Nalepy (m.in. „Anna”, „Kiedy byłem małym chłopcem”, „Co stało się kwiatom”, „Rzeka dzieciństwa”, „Modlitwa”) a śpiewanych także przez Stana Borysa i Mirę Kubasińską.

Oldbreakout to zespół złożony z byłych muzyków legendarnych zespołów Blackout i Breakout z lat 1968-82. We wrześniu 2014 r. ukazała się pierwsza płyta reaktywowanego zespołu pt. „Za głosem bluesa idź”. Formację Oldbreakout tworzą współzałożyciele zespołu: Krzysztof Dłutowski – klawisz; i jeden z najlepszych polskich bluesmanów harmonijkarzy – Tadeusz Trzciniński, a także były basista grupy Zbigniew Wypych. Skład uzupełniają: Dariusz Samoraj – gitara i Vlodi Tafel – perkusja. Nowym wokalistą grupy jest śląski bluesman – Kazimierz Pabiasz. Więcej informacji o zespole na stronie: www.oldbreakout.pl

Magdalena Kozak-Siemieńska

• Plakat zespołu

ZACI

Lublin oczami młodych planistów

9 marca w Sali Widowiskowej Inkubatora Medialno-Artystycznego odbyła się prezentacja dyplomowych prac inżynierskich obronionych na kierunku Gospodarka przestrzenna w 2016 r.

Fot. Bartosz Proll

Poznaj nasze media społecznościowe !

Facebook:
umcslublin

Twitter:
@UMCSLublin

Instagram:
umcs_lublin

YouTube:
UMCStube

Snapchat:
umcslublin

vKontakte:
(UMCS) Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej